

AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF INDONESIA
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF SURINAME
FOR
THE AVOIDANCE OF DOUBLE TAXATION
AND THE PREVENTION OF FISCAL EVASION
WITH RESPECT TO TAXES ON INCOME

The Government of the Republic of Indonesia and the Government of the Republic of Suriname,

DESIRING to conclude an Agreement for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1

PERSONAL SCOPE

This agreement shall apply to persons who are residents of one or both of the Contracting States.

Article 2

TAXES COVERED

1. This agreement shall apply to taxes on income imposed on behalf of each Contracting State or of its political subdivisions or local authorities, irrespective of the manner in which they are levied.
2. There shall be regarded as taxes on income all taxes imposed on total income, or on elements of income, including taxes on gains from the alienation of movable or immovable property, taxes on the total amount of wages or salaries paid by enterprises.

2. The existing taxes to which the Agreement shall apply are, in particular:
- a) In the case of Indonesia:
the income tax imposed under the Undang-Undang Pajak Penghasilan 1984 (Law Number 7 of 1983 as amended);
(herein after referred to as "Indonesian tax");
 - b) In the case of Suriname:
- de inkomenbelasting (income tax),
- de loonbelasting (wages tax),
- de dividendbelasting (dividend tax),
(herein after referred to as "Surinamese tax")
4. The Agreement shall also apply to any identical or substantially similar taxes which are imposed after the date of signature of the Agreement in addition to, or in place of, the existing taxes. The competent authorities of the Contracting States shall notify each other of any substantial changes which have been made in their respective taxation laws.

Article 3

GENERAL DEFINITIONS

1. For the purpose of this Agreement, unless the context otherwise requires:
- a) the terms "one of the two States" and "the other State" mean Indonesia or Suriname, as the context requires. The term "the two States" means Indonesia and Suriname;
 - b) (i) the term "Indonesia" means the territory of the Republic of Indonesia as defined in its laws;
(ii) the term "Suriname" comprises the territory of Suriname and the part of the seabed and sub-sea situated under the adjacent sea, over which Suriname has sovereign rights in accordance with international law;
 - c) the term "person" includes an individual, a company and any other body of persons, which is treated as an entity for tax purposes.

- c) the term "company" means any body corporate or any entity which is treated as a body corporate for tax purposes;
- d) the terms "enterprise of a Contracting State" and "enterprise of the other Contracting State" mean respectively an enterprise carried on by a resident of a Contracting State and an enterprise carried on by a resident of the other Contracting State;
- e) the term "international traffic" means any transport by a ship or aircraft operated by an enterprise of a Contracting State, except when the ship or aircraft is operated solely between places in the other Contracting State;
- f) the term "competent authority" means:
 - (i) In the case of Indonesia, the Minister of Finance or his authorized representative;
 - (ii) In the case of Suriname, the Minister of Finance or his authorized representative;
- g) the term "national" means:
 - (i) any individual possessing the nationality of a Contracting State;
 - (ii) any legal person, partnership and association deriving its status as such from the laws in force in a Contracting State.

2. As regards the application of the Agreement by a Contracting State any term not defined therein shall, unless the context otherwise requires, have the meaning which it has under the laws of that State concerning the taxes to which the Agreement applies.

Article 4

TAXAL DOMICILIE

1. For the purposes of this Agreement, the term "resident of a Contracting State" means any person who, under the law of that State, is liable to tax therein by reason of his domicile, residence, place of management or any other criterion of a similar nature.

2. For the purposes of this Agreement an individual who is a member of a diplomatic or consular mission of one of the two States in the other State or in a third State and who is a national of the sending State shall be deemed to be a resident of the sending State if he is subjected therein to the same obligations in respect of taxes on income as are residents of that State.

3. Where by reason of the provisions of paragraph 1 an individual is a resident of both Contracting States, then his status shall be determined as follows:

- a) he shall be deemed to be a resident of the State in which he has a permanent home available to him; if he has a permanent home available to him in both States, he shall be deemed to be a resident of the State with which his personal and economic relations are closer (centre of vital interests);
- b) if the State in which he has his centre of vital interests cannot be determined, or if he has not a permanent home available to him in either State, he shall be deemed to be a resident of the State in which he has an habitual abode;
- c) if he has an habitual abode in both States or in neither of them, the competent authorities of the Contracting States shall settle the question by mutual agreement.

4. Where by reason of the provisions of paragraph 1, a person other than an individual is a resident of both Contracting States, then it shall be deemed to be a resident of the State in which its place of effective management is situated, if the competent authorities of the two States consider that a place of effective management is present in both States, they shall settle the question by mutual agreement.

Article 5

PERMANENT ESTABLISHMENT

1. For the purposes of this Agreement, the term "permanent establishment" means a fixed place of business through which the business of an enterprise of a Contracting State is wholly or partly carried on in the other Contracting State.

2. The term "permanent establishment" shall include especially:

- a) a place of management;
- ai) a branch;
- aj) an office;
- ak) a factory;
- al) a workshop;
- am) a warehouse or premises used as sales outlet;
- an) a farm or plantation;
- ao) a mine, an oil or gas well, a quarry or any other place of extraction or exploitation of natural resources, including timber or other forest products, drilling rig or working ship.

3. The term "permanent establishment" likewise encompasses:

- ii) a building site, or construction, assembly or installation project or supervisory activities in connection therewith, but only where such site, project or activities continue for a period of more than 6 months;
- iii) the furnishing of services, including consultancy services by an enterprise through employees or other personnel engaged by the enterprise for such purpose, but only where activities of that nature continue (for the same or a connected project) within the country for a period or periods aggregating more than 91 days within any twelve month period.

4. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, the term "permanent establishment" shall be deemed not to include:

- a) the use of facilities solely for the purpose of storage or display of goods or merchandise belonging to the enterprise;
- b) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of storage or display;
- c) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of processing by another enterprise;
- d) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of purchasing goods or merchandise or of collecting information, for the enterprise;
- e) the maintenance of a fixed place of business solely for scientific research or for similar activities which have a preparatory or auxiliary character for the enterprise.

3. In each instance of a fixed place of business solely for the purpose of advertising or for the supply of information.

4. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, where a person other than an agent of an independent status to whom paragraph 3 applies is acting in a Contracting State on behalf of an enterprise of the other Contracting State, that enterprise shall be deemed to have a permanent establishment in the first-mentioned State in respect of any activities which that person undertakes for the enterprise, if such a person:

- a) has or habitually exercises in that State an authority to conclude contracts in the name of the enterprise, unless the activities of such person are limited to those mentioned in paragraph 4 which, if exercised through a fixed place of business a permanent establishment under the provisions of that paragraph; or
- b) has no such authority, but habitually maintains in the first-mentioned State a stock of goods or merchandise on behalf of the enterprise; or
- c) manufactures or processes in that State for the enterprise goods or merchandise belonging to the enterprise.

5. An insurance enterprise of one of the two States shall, except with regard to reinsurance, be deemed to have a permanent establishment in the other State if it collects premiums in the territory of that other State or insures risks situated therein through an employee or through a representative who is not an agent of an independent status within the meaning of paragraph 7.

6. An enterprise of one of the two States shall not be deemed to have a permanent establishment in the other State merely because it carries on business in that other State through a broker, general commission agent or any other agent of an independent status, where such persons are acting in the ordinary course of their business. However, when such a broker or agent carries on activities wholly or almost wholly for that enterprise itself or for that enterprise and other enterprises which are controlled by or have a controlling interest in it, he shall not be considered an agent of an independent status within the meaning of this paragraph.

8. The fact that a company which is a resident of a Contracting State controls or is controlled by a company which is a resident of the other Contracting State, or which carries on business in that other State (whether through a permanent establishment or otherwise), shall not of itself constitute either company a permanent establishment of the other.

Article 6

INCOME FROM IMMOVABLE PROPERTY

1. Income derived by a resident of a Contracting State from immovable property situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. The term "immovable property" shall have the meaning which it has under the law of the Contracting State in which the property in question is situated. The term shall in any case include income from agriculture or forestry property necessary to immovable property, livestock and equipment used in agriculture and forestry, rights in which the provisions of general law respecting landed property apply, usufruct of immovable property and rights to variable or fixed payments as consideration for the working of, or the right to work, mineral deposits, sources and other natural resources. Ships and aircraft shall not be regarded as immovable property.

3. The provisions of paragraph 1 shall also apply to income derived from the direct use, letting or leasing or use in any other form of immovable property.

4. The provisions of paragraphs 1 and 3 shall also apply to the income from immovable property of an enterprise and to income from immovable property used for the performance of independent personal services.

Article 7

BUSINESS PROFITS

1. The profits of an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that State unless the enterprise carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein. If the enterprise carries on business as aforesaid, the profits of the enterprise may be taxed in the other State, but only so much of them as is attributable to:

- a) that permanent establishment;
- b) sales in that other State of goods or merchandise of the same or similar kind as those sold through that permanent establishment; or
- c) other business activities carried on in that other State of the same or similar kind as those effected through that permanent establishment.

2. Subject to the provisions of paragraph 3, where an enterprise of a Contracting State carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, there shall in each Contracting State be attributed to that permanent establishment the profits which it might be expected to make if it were a distinct and separate enterprise engaged in its own or similar activities under the same or similar conditions and dealing wholly independently with the enterprise of which it is a permanent establishment.

3. In determining the profits of a permanent establishment, there shall be allowed as deductions expenses which are incurred for the purposes of the business of the permanent establishment including executive and general administrative expenses so incurred, whether in the State in which the permanent establishment is situated or elsewhere. However, no such deduction shall be allowed in respect of amounts, if any, paid (otherwise than towards reimbursement of actual expenses) by the permanent establishment to the head office of the enterprise or any of its other offices, by way of royalties, fees or other similar payments in return for the use of patents or other rights, or by way of commission, for specific services performed or for management, or except in the case of banking enterprise, by way of interest on moneys lent to the permanent establishment. Likewise, no account shall be taken in the determination of the profits of a permanent establishment, for such amounts charged, (otherwise than towards reimbursement of actual expenses), by the permanent establishment to the head office of the enterprise or any of its other offices, by way of royalties, fees or other similar payments in return for the use of patents or other rights, or by way of commission for specific services performed or for management, or, except in the case of a banking enterprise, by way of interest on moneys lent to the head office of the enterprise or any of its other offices.

4. For the purposes of the preceding paragraphs, the profits to be attributed to the permanent establishment shall be determined by the same method year by year unless there is good and sufficient reason to the contrary.

5. Where profits include items of income which are dealt with separately in other Articles of this Agreement, then the provisions of those Articles shall not be affected by the provisions of this Article.

Article 8

SHIPPING AND AIR TRANSPORT

1. Profits from the operation of ships or aircraft in international traffic and taxable only in the Contracting State of which the enterprise operating the ships or aircraft is a resident.

2. The provisions of paragraph 1 and 2 shall also apply to profits from the participation in a pool, a joint business or an international operating agency.

Article 9

ASSOCIATED ENTERPRISES

1. Where

a) an enterprise of a Contracting State participates directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of the other Contracting State, or

b) the same persons participate directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of a Contracting State and an enterprise of the other Contracting State, and in either case conditions are made or imposed between the two enterprises in their commercial or financial relations which differ from those which would be made between independent enterprises, then any profits which would, but for those conditions, have accrued to one of the enterprises, but by reason of those conditions, have not so accrued, may be included in the profits of that enterprise and taxed accordingly.

2. Where a Contracting State includes in the profits of an enterprise of that State - and taxes accordingly - profits on which an enterprise of the other Contracting State has been charged to tax in that other State and the profits so included are profits which would have accrued to the enterprise of the first-mentioned State if the conditions made between the two enterprises had been those which would have been made between independent enterprises, then the other State shall make an appropriate adjustment to the amount of the tax charged thereon on those profits. In determining such adjustment, due regard shall be had to the other provisions of the Agreement and the competent authorities of the Contracting States shall, if necessary consult each other.

Article 10

DIVIDENDS

1. Dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, such dividends may also be taxed in the Contracting State of which the company paying the dividends is a resident and according to the laws of that Contracting State, but if the recipient being the beneficial owner of the dividends is a resident of the other State, the tax so charged shall not exceed 15 per cent of the gross amount of the dividends.

3. The provisions of paragraph 2 shall not affect the taxation of the entity in respect of the profits out of which the dividends are paid.

4. The term "dividends" as used in this Article means income from shares, "jouissance" shares or "jouissance" rights, founders' shares or other rights participating in profits, as well as income from bonds or debentures participating in profits and income from other corporate rights assimilated to income from shares by the taxation law of the State of which the entity making the distribution is a resident.

5. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the recipient who is the beneficial owner of the dividends, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State of which the company paying the dividends is a resident, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case, the provisions of Article 7 as the case may be, shall apply.

6. Notwithstanding any other provisions of this Agreement where a company which is a resident of a Contracting State has a permanent establishment in the other Contracting State, the profits of the permanent establishment may be subjected to an additional tax in that other State in accordance with its law, but the additional tax so charged shall not exceed 15 per cent of the amount of such profits after deducting therefrom income tax and other taxes on income imposed thereon in that other State.

The provisions of paragraph 5 of this Article shall not affect the provision contained in any concession-sharing contract and relating to oil and gas sector concluded by the Government of Indonesia, its instrumentalities, its relevant state oil and gas company or any other entity thereof with a person who is a resident of the other Contracting States.

Article 11

INTEREST

1. Interest arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other Contracting State if such resident is the recipient and the beneficial owner of the interest.

2. However, such interest may be taxed in the State in which it arises, and according to the law of that State, but the tax so charged may not exceed 15 percent of the gross amount of the interest.

3. Notwithstanding the provisions of paragraph 2, interest arising in a Contracting State and derived by the Government of the other Contracting State, including local authorities thereof, a political subdivision, the Central Bank or any financial institution controlled by that Government, the capital of which is wholly owned by the Government of the other Contracting State, as may be agreed upon from time to time between the competent authorities of the Contracting States, shall be exempt from tax in the first-mentioned State.

4. The term "interest" as used in this Article means income from debt-claims of every kind, whether or not secured by mortgage, and whether or not carrying a right to participate in the debtor's profits, and in particular, income from government securities and income from bonds or debentures, including premiums and prizes attaching to such securities, bonds or debentures, as well as income assimilated to income from money lent under the taxation law of the States in which the income arises, including interest on deferred payment sales.

5. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the recipient, who is the beneficial owner of the interest, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the interest arises, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the debt-claim in respect of which the interest is paid is effectively connected with:

- 6. such permanent establishment or fixed base, or with
- 6. business activities referred to under 1 of paragraph 1 of Article 7. In such case, the provisions of Article 7 or 14, as the case may be, shall apply.

6. Interest shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is that State itself, a political subdivision, a local authority or a resident of that State. Where, however, the person paying the interest, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the indebtedness on which the interest is paid was incurred, and such interest is borne by such permanent establishment or fixed base, then such interest shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.

7. Where, by reason of a special relationship between the payer and the recipient who is the beneficial owner, or between both of them and some other person, the amount of the interest, having regard to the debt-claim for which it is paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the recipient in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 12

ROYALTIES

1. Royalties arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, such royalties may also be taxed in the Contracting State in which they arise, and according to the laws of that State, but if the recipient is the beneficial owner of the royalties the tax so charged shall not exceed 15 per cent of the gross amount of the royalties.

3. The term "royalties" as used in this Article means payments, whether periodical or not, and in whatever form or name or memorandum to the extent to which they are made as consideration for:

- a) the use of, or the right to use, any copyright, patent, design or model, plan, secret formula or process, trademarks or other like property or right, or

- (a) the use of, or the right to use, any industrial, commercial or scientific equipment; or
- (b) the supply of scientific, technical, industrial or commercial knowledge or information; or
- (c) the supply of any assistance that is auxiliary and subsidiary to any such property or right as is mentioned in subparagraph (a), any such equipment as is mentioned in subparagraph (b) or any such knowledge or information as is mentioned in subparagraph (c), or
- (d) the use of, or the right to use:
 - (i) motion picture films; or
 - (ii) films or video for use in connection with television; or
 - (iii) tapes for use in connection with radio broadcasting; or
- (e) total or partial forbearance in respect of the use or supply of any property or right referred to in this paragraph.

4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the recipient who is the beneficial owner of the royalties, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the royalties arise, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right or property in respect of which the royalties are paid is effectively connected with a) such permanent establishment or fixed base, or with b) business activities referred to under a) of paragraph 1 of Article 7. In such case, the provisions of Article 7 or Article 14, as the case maybe, shall apply.

5. Royalties shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is that State itself, a local authority or a resident of that State. Where, however, the person paying the royalties, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the liability to pay the royalties was incurred, and such royalties are borne by such permanent establishment or fixed base, then such royalties shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.

9. Where, by reason of a special relationship between the payer and the recipient who is the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the royalties, having regard to the law, rights or information for which they are paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the recipient in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payment shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 13

CAPITAL GAINS

1. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of immovable property referred to in article 6 and situated in the other Contracting State may be taxed in the State, in which such property is situated.
2. Gains from the alienation of movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State or of movable property pertaining to a fixed base available to a resident of a Contracting State in the other Contracting State for the purpose of performing independent personal services, including such gains from the alienation of such a permanent establishment (alone or with the whole enterprise) or of such fixed base, may be taxed in that other State.
3. Gains derived by an enterprise of a Contracting State from the alienation of ships or aircraft operated in international traffic or movable property pertaining to the operation of such ships or aircraft shall be taxable only in that State.
4. Gains from the alienation of any property other than that referred to in the preceding paragraphs shall be taxable only in the Contracting State of which the alienator is a resident.

Article 14

INDEPENDENT PERSONAL SERVICES

1. Income derived by a resident of a Contracting State in respect of professional services or other activities of an independent character shall be taxable only in that State unless he has a fixed base regularly available to him in the other Contracting State for the purpose of performing his activities, or he is present in that other State for a period or periods exceeding in the aggregate 90 days within any twelve month period. If he has such a fixed base or remains in that other State for the aforesaid period or periods, the income may be taxed in that other State but only so much of it as is attributable to that fixed base or to his presence in that other State during the aforesaid period or periods.

2. The term "professional services" includes especially independent scientific, literary, artistic, educational or teaching activities as well as the independent activities of physicians, lawyers, engineers, dentists and accountants.

Article 15

DEPENDENT PERSONAL SERVICES

1. Subject to the provisions of Articles 16, 17, 19 and 20, salaries, wages and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment shall be taxable only in that State unless the employment is exercised in the other Contracting State. If the employment is so exercised, such remuneration as is derived therefrom may be taxed in that other State.

2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment exercised in the other Contracting State shall be taxable only in the first-mentioned State, if:

- a) the recipient is present in that other State for a period or periods not exceeding in the aggregate 183 days within any twelve month period; and
- b) the remuneration is paid by, or on behalf of, an employer who is not a resident of that other State; and

1. If the remuneration is not borne by a permanent establishment or a fixed base which the employer has in the other State
2. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, remuneration derived in respect of an employment exercised aboard a ship or aircraft operating in international traffic by an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that State.

Article 15

DIRECTORS' FEES

1. Directors' fees and other similar payments derived by a resident of a Contracting State in his capacity as a member of the board of directors or any other similar organ of a company which is a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. The remuneration which a person to whom paragraph 1 applies derived from the company in respect of the discharge of day-to-day functions of a managerial or technical nature may be taxed in accordance with the provisions of Article 15.

Article 17

ARTISTES AND ATHLETES

1. Notwithstanding the provisions of Articles 15 and 16, income derived by a resident of a Contracting State as an entertainer, such as a theatre, motion picture, radio or television artist, or a musician, or as an athlete, from his personal activities as such exercised in the other Contracting State, may be taxed in the State in which such activities or services are performed.
2. Where income in respect of personal activities exercised by an entertainer or an athlete in his capacity as such accrues not to the entertainer or athlete himself but to another person, that income may, notwithstanding the provisions of Articles 7, 14 and 15, be taxed in the Contracting State in which the activities of the entertainer or athlete are exercised.

3. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, income derived from activities referred to in paragraph 1, performed under a cultural agreement or arrangement between the Contracting States shall be exempt from tax in the Contracting State in which the activities are exercised if the visit to that State is wholly or substantially supported by funds of one or both of the Contracting States, a local authority or public institution thereof.

Article 18

PENSIONS AND ANNUITIES

1. Subject to the provisions of paragraphs 2 of Article 19, any pensions or other similar remunerations paid to a resident of one of the Contracting States from a source in the other Contracting State in consideration of past employment or services in that other Contracting State and any annuity paid to such a resident from such a source shall be taxable only in that other State.

2. The term "annuity" means a stated sum payable periodically at stated times during life or during a specified or ascertainable period of time under an obligation to make the payments in return for adequate and full consideration in money or money's worth.

Article 19

GOVERNMENT SERVICE

1. (a) Remuneration, other than a pension, paid by a Contracting State, or a political subdivision, or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or subdivision or authority shall be taxable only in that State.
- (b) However, such remuneration shall be taxable only in the other Contracting State if the services are rendered in that other State and the individual is a resident of that State who:
 - (i) is a national of that State or
 - (ii) did not become a resident of that State solely for the purpose of rendering the services.

2. (a) Any pension paid by, or out of funds created by, a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered in that State or subdivision or authority shall be taxable only in that State.
- (b) However, such pension shall be taxable only in the other Contracting State if the individual is a resident of, and a national of, that other State.
3. The provisions of Articles 15, 16, and 18 shall apply to remunerations and pensions in respect of services rendered in connection with a business carried on by a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof.

Article 20

TEACHERS AND RESEARCHERS

An individual who is immediately before visiting a Contracting State a resident of the other Contracting State and who at the invitation of the Government of the first-mentioned Contracting State or of a university, college, school, museum or other cultural institution in that first-mentioned Contracting State or under an official programme of cultural exchange, is present in that Contracting State for a period not exceeding two consecutive years solely for the purpose of teaching, giving lectures or carrying out research at such institution shall be exempt from tax in that Contracting State on his remuneration for such activity, provided that payment of such remuneration is derived from sources outside that Contracting State.

Article 21

STUDENTS AND TRAINEES

1. Payments which a student or business trainee who is or was immediately before visiting a Contracting State a resident of the other Contracting State and who is present in the first-mentioned Contracting State solely for the purpose of his education or training received for the purpose of his maintenance, education or training shall not be taxed in that Contracting State, provided that such payments derived from sources outside that Contracting State.

2. In respect of grants, scholarships and remuneration from employment not referred to in paragraph 1, a student or business trainee (described in paragraph 1) shall, in addition, be exempted during such education or training to the same exemption, rebates or reductions in respect of taxes available to residents of the Contracting State which he is visiting.

Article 22

OTHER INCOME

1. Items of income of a resident of a Contracting State, wherever arising, not dealt with on the foregoing Articles of this Agreement, other than income in the form of lotteries or prizes shall be taxable only in that State.

2. The provisions of paragraph 1 of this Article shall not apply to income from immovable property as defined in paragraph 2 of Article 6 of this Agreement, if the recipient of such income, being the resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right or property in respect of which the income is paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case, the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.

Article 23

METHOD FOR ELIMINATION OF DOUBLE TAXATION

1. Where a resident of a Contracting State derives income from the other Contracting State, the amount of tax on that income payable in that other Contracting State in accordance with the provisions of this Agreement, may be credited against the tax levied in the first-mentioned Contracting State imposed on that resident. The amount of credit, however, shall not exceed the amount of the tax on the first-mentioned Contracting State on that income computed in accordance with its taxation law and regulations.

2. Where, in accordance with any provision of this Agreement, income derived by a resident of a Contracting State is exempt from tax in that State, such State may nevertheless, in calculating the amount of tax on the remaining income of such resident, take into account the exempted income.

Article 14

NON-DISCRIMINATION

1. Nationals of a Contracting State shall not be subjected in the other Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of that other State in the same circumstances are or may be subjected.

2. Individuals who are residents of one of the States shall be entitled in the other State to the same personal allowances, reliefs and reductions for taxation purposes on account of civil status or family responsibilities as the latter-mentioned State grants to its own residents.

3. The taxation on a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State shall not be less favourably levied in that other State than the taxation levied on enterprises of that other State carrying on the same activities. This provision shall not be construed as obliging a Contracting State to grant to residents of the other Contracting State any personal allowances, reliefs and reductions for taxation purposes on account of civil status or family responsibilities which it grants to its own residents.

4. Enterprises of a Contracting State, the capital of which is wholly or partly owned or controlled, directly or indirectly, by one or more residents of the other Contracting State, shall not be subjected in the first-mentioned State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which other similar enterprises of the first-mentioned State are or may be subjected.

5. Except where the provisions of paragraph 1 of Article 9, paragraph 2 of Article 11, or paragraph 6 of Article 10 apply, interest, royalty and other disbursements paid by an enterprise of a Contracting State to a resident of the other Contracting State shall, for the purpose of determining the taxable profits of such enterprise, be deductible under the same conditions as if they had been paid to a resident of the first-mentioned State.

As used in this Article the term "tax" includes taxes which are the subject of this Agreement.

Article 23

MUTUAL AGREEMENT PROCEDURE

1. Where a person considers that the actions of one or both of the Contracting States result or will result for him in taxation not in accordance with the provisions of this Agreement, he may, irrespective of the remedies provided by the domestic law of those States, present his case to the competent authority of the Contracting State which he is a resident or, if his case comes under paragraph 1 of Article 24, to that of the Contracting State of which he is a national. The case must be presented within two years from the first notification of the action resulting in taxation not in accordance with the provisions of the Agreement.

2. The competent authority shall endeavour, if the objection appears to it to be justified and if it is not itself able to arrive at a satisfactory solution, to resolve the case by mutual agreement with the competent authority of the other Contracting State, with a view to the avoidance of taxation which is not in accordance with this Agreement.

3. The competent authorities of the Contracting States shall endeavour to resolve by mutual agreement any difficulties or doubts arising as to the interpretation or application of the Agreement. They may also consult together for the elimination of double taxation in cases not provided for in the Agreement.

4. The competent authorities of the Contracting States may communicate with each other directly for the purpose of reaching an agreement in the sense of the preceding paragraphs. The competent authorities, through consultations, shall develop appropriate bilateral procedures, guidelines, methods and techniques for the implementation of the mutual agreement procedure provided for in this Article.

Article 26

EXCHANGE OF INFORMATION

1. The competent authorities of the Contracting States shall exchange such information as is necessary for carrying out the provisions of this Agreement or of the domestic laws of the Contracting States concerning taxes covered by the Agreement, insofar as the taxation thereunder is not contrary to this Agreement, in particular for the prevention of fraud or evasion of such taxes. The exchange of information is not restricted by Article 1. Any information received by a Contracting State shall be treated as secret in the same manner as information obtained under the domestic laws of that State. However, if the information is originally regarded as secret in the transmitting State it shall be disclosed only to persons or authorities (including courts and administrative bodies) involved in the assessment or collection of, the enforcement or prosecution in respect of, or the determination of appeals in relation to, the taxes which are the subject of the Agreement. Such persons or authorities shall use the information only for such purpose but may disclose the information in public court proceedings, or in judicial decisions.

2. In no case shall the provisions of paragraph 1 be construed so as to impose on a Contracting State the obligation:

- a) to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or of the other Contracting State;
- b) to supply information which is not obtainable under the laws or in the normal course of the administration of that or of the other Contracting State;
- c) to supply information which would disclose any trade, business, industrial, commercial or professional secret or trade process, or information, the disclosure of which would be contrary to public policy (ordre public).

Article 27

DIPLOMATIC AGENTS AND CONSULAR OFFICERS

Nothing in this Agreement shall affect the fiscal privileges of diplomatic agents or consular officers under the general rules of international law or under the provisions of special agreements.

Article 28

ASSISTANCE IN COLLECTION

1. Each of the Contracting States shall endeavour to collect on behalf of the other Contracting State such taxes imposed by that other Contracting State as will ensure that any exemption or reduced rate of tax granted under this Agreement by that other Contracting State shall not be enjoyed by persons not entitled to such benefits. The competent authorities of the Contracting States may consult together for the purpose of giving effect to this Article.

2. In no case shall this Article be construed so as impose upon a Contracting State the obligation to carry out administrative measures at variance with the regulations and practices of either Contracting State or which would be contrary to the first-mentioned Contracting State's sovereignty, security, or public policy.

Article 29

ENTRY INTO FORCE

1. This Agreement shall enter into force on the later of the dates on which the respective Governments may notify each other in writing that the formalities constitutionally required in their respective States have been complied with.

2. This Agreement shall have effect:

- a) in respect of tax withheld at the source on income derived on or after 1 January in the year next following that in which the Agreement enters into force; and
- b) in respect of other taxes on income, for taxable years beginning on or after 1 January in the year next following that in which the Agreement enters into force.

Article 30

TERMINATION

This Agreement shall remain in force until terminated by a Contracting State. Either Contracting State may terminate the Agreement, through diplomatic channels, by giving written notice of termination on or before the thirtieth day of June of any calendar year following after the period of 5 years from the year in which the Agreement enters into force.

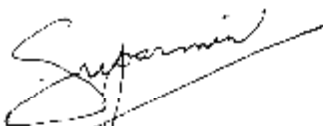
In such case, the agreement shall cease to have effect:

- a) in respect of tax withheld at source to income derived on or after 1 January in the year next following that in which the notice of termination is given.
- b) in respect of other taxes on income, for taxable years beginning on or after 1 January in the year next following that in which the notice of termination is given.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, duly authorized thereto, have signed this Agreement

DONE in duplicate at Paramaribo on this fourteenth day of October in the year two thousand and three each in Indonesian, Dutch, and English languages. All texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF INDONESIA

SUPARMIN SUNJOYO
AMBASSADOR

FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF SURINAME

HUMPHREY S. HILDENBERG
MINISTER OF FINANCE

Salinan naskah resmi
Certified true copy

Nomor : 865 /TR/EK/12009/60
Number

Damos Dumoli Agusman
(NIP19630804 198803 1 001)
Direktur Perjanjian Ekonomi dan Sosial Budaya
Departemen Luar Negeri Republik Indonesia
Director for Economic, Socio-Cultural Treaties
Department of Foreign Affairs of the Republic of Indonesia

Tanggal : 10 Agustus 2009
Date

PERSETUJUAN
ANTARA PEMERINTAH REPUBLIK INDONESIA
DAN
PEMERINTAH REPUBLIK SURINAME
TENTANG PENGHINDARAN PAJAK BERGANDA DAN
PENCEGAHAN PENGELAKAN PAJAK ATAS PENGHASILAN

Pemerintah Republik Indonesia dan Pemerintah Republik Suriname

BEKHAŚRAT mengadakan suatu Persetujuan mengenai penghindaran pajak berganda dan pencegahan pengelakan pajak yang berhubungan dengan pajak atas penghasilan.

TELAH MENYETUJUI SEBAGAI BERIKUT.

Pasal 1
ORANG DAN BADAN YANG TERCAKUP DALAM PERSETUJUAN

Persetujuan ini berlaku terhadap orang dan badan yang menjadi penduduk salah satu atau kedua Negara pihak pada Persetujuan.

Pasal 2
PAJAK-PAJAK YANG DICAKUP DALAM PERSETUJUAN INI

1. Persetujuan ini berlaku terhadap pajak-pajak atas penghasilan yang dikenakan oleh setiap Negara pihak pada Persetujuan atau bagian kotatamagaannya atau pemerintah daerahnya, tanpa memperhatikan cara pemungutan pajak-pajak tersebut.
2. Dianggap sebagai pajak-pajak atas penghasilan adalah semua pajak yang dikenakan atas seluruh penghasilan, atau atas bagian-bagian penghasilan, termasuk pajak-pajak atas keuntungan yang diperoleh dari pemindahhtanganan harta gerak atau harta tak gerak, pajak-pajak atas jumlah keseluruhan dari upah atau gaji yang dibayarkan oleh perusahaan-perusahaan.
3. Persetujuan ini harus diterapkan terhadap pajak-pajak yang berlaku sekurang-kurangnya, yaitu
 - (a) di Indonesia

pajak penghasilan yang dikenakan berdasarkan Undang-undang Pajak Penghasilan 1984 (Undang-undang Nomor 7 Tahun 1983 sebagaimana telah diubah),

selanjutnya disebut sebagai "pajak Indonesia";

(5) di Suriname:

- de inkomstebelasting (income tax),
 - de loonbelasting (wages tax),
 - de dividendbelasting (dividend tax),
- (selanjutnya disebut sebagai "pajak Suriname").

4. Persetujuan ini berlaku pula terhadap setiap pajak yang serupa atau pada hakikatnya sama yang dikenakan setelah tanggal penandatanganan Persetujuan ini sebagai perubahan terdapat, atau sebagai pengganti dari, pajak-pajak yang sekarang berlaku. Pejabat-pejabat yang berwenang dari Negara pihak pada Persetujuan akan saling memberitahukan satu sama lain mengenai setiap perubahan-perubahan penting yang terjadi dalam perundang-undangan perpajakan mereka.

Pasal 3

PENGERTIAN-PENGERTIAN UMUM

1. Kecuali jika dari hubungan kalimatnya diartikan lain, maka yang dimaksud dalam Persetujuan ini dengan:
- (a) istilah "salah satu Negara" dan "Negara lainnya" berarti Indonesia atau Suriname, sesuai dengan bunyi ketentuannya. Istilah "Kedua Negara" berarti Indonesia dan Suriname;
 - (b) i) istilah "Indonesia" berarti wilayah Republik Indonesia sebagaimana ditunjukkan dalam perundang-undangnya;
 - ii) istilah "Suriname" terdiri dari wilayah Suriname dan bagian dari dasar lautan dan permukaan tanah yang terletak di bawah permukaan laut, di mana Suriname memiliki hak sesuai dengan ketentuan Hukum Internasional;
 - (c) istilah "orang dan badan" meliputi orang pribadi, perseoran dan setiap kumpulan lain dari orang dan badan, yang diperlakukan sebagai entitas untuk kepentingan pemungutan pajak;
 - (d) istilah "perseoran" berarti setiap badan hukum atau setiap entitas yang untuk tujuan pemungutan pajak diperlakukan sebagai suatu badan hukum;
 - (e) istilah "perusahaan dari suatu Negara pihak pada Persetujuan" dan "perusahaan dari Negara pihak lainnya pada Persetujuan" masing-masing berarti suatu perusahaan yang dijalankan oleh penduduk dari suatu Negara pihak pada Persetujuan dan suatu perusahaan yang dijalankan oleh penduduk dari Negara pihak lainnya pada Persetujuan.

- (f) istilah "lalu lintas internasional" berarti setiap pengangkutan oleh kapal laut atau pesawat udara yang dilakukan oleh suatu perusahaan dari suatu Negara pihak pada Persetujuan, kecuali jika kapal atau pesawat udara itu semata-mata dipergunakan antara tempat-tempat di Negara pihak lainnya pada Persetujuan;
- (g) istilah " pejabat yang berwenang" berarti:
 - i) di Indonesia adalah Menteri Keuangan atau wakilnya yang sah;
 - ii) di Suriname adalah Menteri Keuangan atau wakilnya yang sah;
- (h) istilah "warganegara" berarti:
 - i) setiap orang pribadi yang memiliki kewarganegaraan dari suatu Negara pihak pada Persetujuan;
 - ii) setiap badan hukum, usaha bersama atau persekutuan yang statusnya mereka peroleh berdasarkan hukum yang berlaku pada salah satu Negara pihak pada Persetujuan;
- 2. Sehubungan dengan penerapan Persetujuan oleh salah satu Negara pihak pada Persetujuan, setiap istilah yang tidak dirumuskan dalam Persetujuan ini mempunyai arti menurut undang-undang Negara itu sepanjang mengenai pajak-pajak yang diatur dalam Persetujuan ini.

Pasal 4

PENDUDUK

1. Untuk kepentingan Persetujuan ini, istilah "penduduk suatu Negara pihak pada Persetujuan" berarti setiap orang dan badan, yang menurut undang-undang Negara tersebut dapat dikenakan pajak di Negara itu berdasarkan domisilinya, tempat kediamannya, tempat kedudukan manajemen, ataupun atas dasar lainnya yang sifatnya serupa.
2. Untuk kepentingan Persetujuan ini, orang pribadi yang merupakan anggota suatu misi diplomatik atau konsuler dari salah satu Negara di Negara lainnya atau di suatu Negara ketiga dan merupakan warga Negara dari Negara pengirim akan diperlakukan sebagai penduduk dari Negara pengirim jika orang pribadi tersebut memiliki kewajiban yang sama dalam hal pajak penghasilan sebagaimana penduduk lainnya di Negara tersebut.
3. Jika seseorang menurut ketentuan-ketentuan pada ayat 1 menjadi penduduk di kedua Negara pihak pada Persetujuan, maka statusnya akan ditentukan sebagai berikut :

- a) ia hanya akan dianggap sebagai penduduk Negara di mana ia mempunyai tempat tinggal tetap yang tersedia baginya; apabila ia mempunyai tempat tinggal tetap yang tersedia di kedua Negara, ia akan dianggap sebagai penduduk Negara di mana terdapat hubungan-hubungan pribadi dan ekonomi yang lebih erat (pusat kepentingan-kepentingan utamanya)
 - b) jika Negara di mana pusat kepentingan-kepentingan pokoknya tidak dapat ditentukan, atau jika ia tidak mempunyai tempat tinggal tetap yang tersedia baginya di salah satu Negara, maka ia hanya akan dianggap sebagai penduduk Negara di mana ia biasanya berdiam,
 - c) jika ia mempunyai tempat kebiasaan berdiam di kedua Negara pihak pada Persetujuan atau sama sekali tidak mempunyainya di salah satu Negara tersebut maka pejabat-pejabat yang berwenang dari Negara pihak pada Persetujuan akan menyelesaikan masalahnya berdasarkan persetujuan bersama.
4. Apabila berdasarkan ketentuan-ketentuan ayat 1, suatu badan selain orang merupakan penduduk kedua Negara pihak pada Persetujuan, maka akan dianggap sebagai penduduk dari Negara di mana letak kedudukan manajemen efektifnya berada. Jika pejabat-pejabat yang berwenang dari kedua Negara tersebut menganggap letak kedudukan manajemen efektifnya terdapat di kedua Negara, maka akan menyelesaikan masalah tersebut berdasarkan persetujuan bersama.

Pasal 5

BENTUK USAHA TETAP

1. Untuk kepentingan Persetujuan ini istilah "bentuk usaha tetap" berarti suatu tempat usaha tetap di mana seluruh atau sebagian usaha suatu perusahaan dijalankan di Negara Pihak pada Persetujuan Lainnya.
2. Istilah "bentuk usaha tetap" terutama meliputi :
 - (a) suatu tempat kedudukan manajemen,
 - (b) suatu cabang,
 - (c) suatu kantor,
 - (d) suatu pabrik,
 - (e) suatu bengkel,
 - (f) suatu gudang atau tempat penyimpanan barang sebagai tempat penjualan,
 - (g) suatu pertanian atau perkebunan,
 - (h) suatu tambang, sumur minyak atau gas, suatu penggalian atau suatu tempat penggalian atau eksplorasi atau eksploitasi sumber daya alam, atau untuk pengeboran atau kapal yang dipergunakan untuk eksplorasi atau eksploitasi sumber daya alam

3. Istilah "bentuk usaha tetap" juga meliputi :
 - a) suatu bangunan, suatu konstruksi, proyek perakitan atau proyek instalasi atau kegiatan pengawasan yang ada hubungan dengan proyek tersebut, tetapi hanya apabila bangunan, proyek atau kegiatan-kegiatan tersebut berlangsung untuk masa lebih dari 6 bulan;
 - b) pemberian jasa termasuk jasa konsultan yang dilakukan oleh suatu perusahaan melalui karyawannya atau orang lain yang dipekerjakan oleh perusahaan itu untuk tujuan tersebut, tetapi hanya apabila kegiatan-kegiatan tersebut berlangsung (untuk proyek yang sama atau ada kaitannya) di suatu Negara dalam masa atau masa-masa yang berjumlah lebih dari 91 hari dalam jangka waktu dua belas bulan.
4. Menyimpang dari ketentuan-ketentuan sebelumnya dari Pasal ini, istilah "bentuk usaha tetap" tidak meliputi:
 - a) penggunaan fasilitas-fasilitas semata-mata dengan maksud untuk menyimpan, memamerkan barang-barang atau barang dagangan milik perusahaan;
 - b) pengurusan suatu persediaan barang-barang atau barang dagangan milik perusahaan semata-mata dengan maksud untuk disimpan, dipamerkan;
 - c) pengurusan suatu persediaan barang-barang atau barang dagangan milik perusahaan semata-mata dengan maksud untuk dijual oleh perusahaan lain;
 - d) pengurusan suatu tempat usaha tetap semata-mata dengan maksud untuk pembelian barang-barang atau barang dagangan atau untuk mengumpulkan informasi bagi keperluan perusahaan;
 - e) pengurusan suatu tempat usaha tetap semata-mata dengan maksud untuk menjalankan kegiatan penelitian ilmiah atau setiap kegiatan lainnya yang bersifat persiapan atau penunjang bagi perusahaan;
 - f) pengurusan suatu tempat usaha tetap semata-mata dengan maksud untuk tujuan pelayanan, atau untuk memberikan informasi;
5. Menyimpang dari ketentuan-ketentuan ayat 1 dan 2, apabila orang atau badan, kecuali agen yang bertindak bebas sebagai mana berlaku ayat 6, bertindak di suatu Negara pihak pada Persekutuan atau sama perusahaan yang berkedudukan di Negara pihak lainnya pada Persekutuan, maka perusahaan tersebut dianggap memiliki bentuk usaha tetap di Negara yang disebutkan pertama atas kegiatan-kegiatan yang dilakukan oleh orang atau badan tersebut, jika ia

- a) mempunyai dan biasa melakukan wewenang untuk berunding dan menandatangani kontrak-kontrak atas nama perusahaan tersebut, kecuali kegiatan itu hanya terbatas pada apa yang diatur dalam ayat 4, yang meskipun dilakukan melalui suatu tempat usaha tetap, tempat tersebut bukan merupakan bentuk usaha tetap sesuai dengan ketentuan ayat tersebut; atau
 - b) tidak mempunyai wewenang seperti itu, tetapi biasa melakukan pengurusan persediaan barang-barang atau barang dagangan di Negara yang disebut pertama atas nama perusahaan tersebut; atau
 - c) membuat atau mengolah di Negara tersebut untuk keperluan barang-barang perusahaan atau barang dagangan milik perusahaan.
6. Suatu perusahaan asuransi dari salah satu Negara, kecuali yang berkenaan dengan re-asuransi, akan dianggap mempunyai suatu bentuk usaha tetap di Negara pihak lainnya pada Persetujuan jika perusahaan tersebut memungut premi di wilayah Negara lainnya dan menanggung resiko yang terjadi di sana melalui seorang pegawai atau melalui suatu perwakilan yang bukan merupakan agen yang bertindak bebas sebagaimana dimaksud pada ayat 2.
7. Suatu perusahaan dari salah satu Negara tidak akan dianggap mempunyai suatu bentuk usaha tetap di Negara lainnya hanya semata-mata karena perusahaan itu menjalankan usaha di Negara pihak lainnya pada Persetujuan melalui makelar, komisioner umum, atau agen lainnya yang bertindak bebas, sepanjang orang atau badan tersebut bertindak dalam rangka kegiatan usahanya yang lazim. Namun demikian, bilamana kegiatan agen dimaksud seluruhnya atau hampir seluruhnya dilakukan untuk perusahaan itu atau sekutu perusahaannya, maka ia tidak akan dianggap sebagai agen yang bertindak bebas dalam pengertian ayat ini.
8. Jika suatu perseroan yang berkedudukan di suatu Negara pihak pada Persetujuan menguasai atau dikuasai oleh perseroan yang berkedudukan di Negara pihak lainnya pada Persetujuan ataupun menjalankan usaha di Negara pihak lainnya itu (baik melalui suatu bentuk usaha tetap ataupun dengan suatu cara lain), maka hal itu tidak dengan sendirinya akan berakibat bahwa salah satu dari perseroan itu merupakan bentuk usaha tetap dari yang lainnya.

Pasal 6

PENGHASILAN DARI HARTA TAK GERAK

1. Penghasilan yang diperoleh seorang penduduk dari suatu Negara pihak pada Persetujuan dari harta tak gerak yang berada di Negara pihak lainnya pada Persetujuan diperkenankan pajak di Negara lainnya tersebut.

2. Istilah "harta tak gerak" akan mempunyai arti sesuai dengan perundang-undangan Negara pihak pada Persetujuan di mana harta yang bersangkutan berada. Istilah tersebut meliputi penghasilan dari benda-benda yang menyertai harta tak gerak, ternak dan peralatan yang dipergunakan dalam usaha pertanian dan kehutanan, hak-hak terhadap mana berlaku ketentuan-ketentuan dalam hukum umum mengenai pemilikan atas lahan, hak memungut hasil atas harta tak gerak, serta hak atas pembayaran-pembayaran tetap atau tak tetap sebagai balas jasa untuk pengerjaan, atau hak untuk mengerjakan kandungan mineral, sumber-sumber dan sumber-sumber kekayaan alam lainnya. Kapal laut dan pesawat udara tidak dianggap sebagai harta tak gerak.
3. Ketentuan-ketentuan pada ayat 1 berlaku juga terhadap penghasilan yang diperoleh dari penggunaan secara langsung, dari penyewaan, atau dari penggunaan harta tak gerak dalam bentuk apapun.
4. Ketentuan-ketentuan dalam ayat-ayat 1 dan 3 berlaku juga terhadap penghasilan yang diperoleh dari harta tak gerak suatu perusahaan dan terhadap penghasilan dari harta tak gerak yang digunakan dalam menjalankan pekerjaan bebas.

Pasal 7
LABA USAHA

1. Laba suatu perusahaan dari Negara pihak pada Persetujuan hanya akan dikenakan pajak di Negara itu kecuali jika perusahaan itu menjalankan usaha di Negara pihak lainnya pada Persetujuan melalui suatu bentuk usaha tetap. Apabila perusahaan tersebut menjalankan usahanya sebagai dimaksud di atas, maka laba perusahaan itu dapat dikenakan pajak di negara lainnya tetapi hanya atas bagian laba yang berasal dari:
 - (a) bentuk usaha tetap tersebut;
 - (b) penjualan yang dilakukan di Negara lainnya atas barang-barang atau barang dagangan yang sama atau serupa jenisnya dengan yang dijual melalui bentuk usaha tetap itu; atau
 - (c) kegiatan-kegiatan usaha lainnya yang dijalankan di Negara lain itu yang sama atau serupa jenisnya dengan yang dilakukan melalui bentuk usaha tetap itu.
2. Dengan memperhatikan ketentuan-ketentuan ayat 1, jika suatu perusahaan dari suatu Negara pihak pada Persetujuan menjalankan usaha di Negara pihak lainnya pada Persetujuan melalui suatu bentuk usaha tetap yang berada di sana, maka yang akan diperhitungkan sebagai laba bentuk usaha tetap itu oleh masing-masing Negara pihak pada Persetujuan ialah laba yang diperolehnya sesudahnya bentuk usaha tetap tersebut merupakan suatu perusahaan yang terpisah dan bertindak bebas yang melakukan kegiatan-kegiatan yang sama atau serupa, dalam keadaan yang sama atau serupa, dan mengadakan hubungan yang sepenuhnya bebas dengan perusahaan yang memiliki bentuk usaha tetap itu.

Dalam menentukan besarnya laba suatu bentuk usaha tetap, dapat dikurangkan biaya-biaya yang dikeluarkan untuk kepentingan usaha dari bentuk usaha tetap itu, termasuk biaya-biaya pemunahan dan biaya-biaya administrasi umum baik yang dikeluarkan di Negara di mana bentuk usaha tetap itu berada ataupun di tempat lain. Namun demikian, tidak diperkenankan untuk dikurangkan ialah pembayaran-pembayaran yang dilakukan oleh bentuk usaha tetap kepada kantor pusatnya atau kantor-kantor lain milik kantor pusatnya (selain dari penggantian biaya yang benar-benar dikeluarkan) berupa royalti, biaya atau pembayaran-pembayaran serupa lainnya karena penggunaan paten atau hak-hak lain, atau berupa komisi, untuk jasa-jasa tertentu yang dilakukan atau untuk manajemen, atau, kecuali dalam hal usaha perbankan, berupa bunga atas pinjaman yang diberikan kepada bentuk usaha tetap. Sebaliknya tidak akan diperhitungkan sebagai laba bentuk usaha tetap adalah jumlah-jumlah yang dihebenkan oleh bentuk usaha tetap kepada kantor pusatnya atau kantor-kantor lain milik kantor pusatnya (selain penggantian biaya yang benar-benar dikeluarkan) berupa royalti, biaya atau pembayaran-pembayaran serupa lainnya karena penggunaan paten atau hak-hak lain, atau berupa komisi, untuk jasa-jasa tertentu yang dilakukan atau untuk manajemen, atau, kecuali dalam hal usaha perbankan, berupa bunga atas pinjaman yang diberikan kepada kantor pusatnya atau kantor lain milik kantor pusatnya.

4. Demi penerapan ayat-ayat terdahulu, besarnya laba bentuk usaha tetap harus ditentukan dengan cara yang sama dari tahun ke tahun, kecuali jika terdapat alasan yang kuat dan cukup untuk melakukan penyimpangan.
5. Jika dalam jumlah laba termasuk bagian-bagian penghasilan yang diatur secara tersendiri oleh pasal-pasal lain dalam Persetujuan ini, maka ketentuan Pasal-pasal tersebut tidak akan terpengaruh oleh ketentuan-ketentuan Pasal ini.

Pasal 8

PERKAPALAN DAN PENGANGKUTAN UDARA

1. Laba yang diperoleh dari pengoperasian kapal-kapal laut dan pesawat udara di jalur lalu lintas internasional hanya akan dikenakan pajak di Negara pihak pada Persetujuan di mana perusahaan yang mengoperasikan kapal-kapal laut dan pesawat udara menjadi penduduk.
2. Ketentuan-ketentuan ayat 1 dan ayat 2 berlaku pula terhadap laba dari penyertaan dalam usaha gabungan perusahaan, usaha usaha bersama atau dari suatu perwakilan untuk operasi internasional.

Pasal 9
PERUSAHAAN-PERUSAHAAN YANG MEMPUNYAI
HUBUNGAN ISTIMEWA

Apabila:

- (a) suatu perusahaan dari suatu Negara pihak pada Persetujuan baik secara langsung maupun tidak langsung turut serta dalam manajemen, pengawasan atau modal suatu perusahaan di Negara pihak lainnya pada Persetujuan, atau
- (b) orang atau badan yang sama baik secara langsung maupun tidak langsung turut serta dalam manajemen, pengawasan atau modal suatu perusahaan dari Negara pihak pada Persetujuan dan suatu perusahaan dari Negara pihak lainnya pada Persetujuan, dan dalam kedua hal ini antara kedua perusahaan dimaksud dalam hubungan dagangnya atau hubungan keuangannya diadakan atau diterapkan syarat-syarat yang menyimpang dari yang lazimnya berlaku antara perusahaan-perusahaan yang sama sekali bebas satu sama lain, maka setiap laba yang seharusnya diterima oleh salah satu perusahaan jika syarat-syarat ini tidak ada, namun tidak diterimanya karena adanya syarat-syarat tersebut, dapat ditambahkan pada laba perusahaan itu dan dikenakan pajak.

2. Apabila suatu Negara pihak pada Persetujuan melakukan pembetulan atas laba suatu perusahaan di Negara itu dan dikenakan pajak, sedang bagian laba yang dibetulkan itu adalah juga merupakan laba perusahaan yang telah dikenakan pajak di Negara pihak lainnya pada Persetujuan dan laba tersebut adalah laba yang memang seharusnya diperoleh perusahaan di Negara yang disebut pertama seandainya berdasarkan syarat-syarat yang dibuat antara kedua perusahaan yang sependahnya bebas, Negara pihak lainnya pada Persetujuan akan melakukan penyesuaian-penyesuaian atas jumlah laba yang dikenakan pajak dari perusahaan di Negara pihak lainnya pada Persetujuan tersebut. Dalam melakukan penyesuaian-penyesuaian itu, diharuskan untuk memperhatikan ketentuan-ketentuan lain dalam persetujuan ini dan apabila dianggap perlu pejabat-pejabat yang berwenang dari kedua Negara saling berkonsultasi.

Pasal 10
DIVIDEN

1. Dividen yang dibayarkan oleh suatu perseroan yang berkedudukan di suatu Negara pihak pada Persetujuan kepada penduduk Negara pihak lainnya pada Persetujuan dapat dikenakan pajak di Negara lain tersebut.
2. Namun demikian, dividen tersebut dapat juga dipajaki di Negara pihak pada Persetujuan di mana perseroan yang membayar dividen tersebut menjadi penduduk dan menurut undang-undang di Negara pihak pada Persetujuan tersebut, tetapi apabila pemilik saham yang menikmati dividen merupakan penduduk Negara pihak lainnya

pada Persetujuan maka pajak yang dikenakan oleh Negara yang disetujui pertama tidak boleh melebihi 15 persen dari jumlah bruto dividen yang dibagikan.

Ketentuan pada ayat 2 tidak akan mempengaruhi tindak perpajakan terhadap entitas selubung atau laba di mana dividen tersebut dibayar.

4. Istilah "dividen" sebagaimana digunakan dalam Pasal ini berarti penghasilan dari saham, saham-saham "jouissance" atau hak-hak "jouissance", saham-saham pendiri atau hak-hak lainnya atas laba, maupun penghasilan lainnya dari hak-hak perseoran yang telah undang-undang perpajakan Negara di mana perseoran yang membagikan dividen itu berkedudukan.
5. Ketentuan-ketentuan ayat 1 dan 2 tidak akan berlaku apabila pemilik saham yang menikmati dividen, yang merupakan penduduk dari suatu Negara pihak pada Persetujuan, melakukan kegiatan usaha di Negara pihak lainnya pada Persetujuan, di mana perseoran yang membayarkan dividen itu berkedudukan, melalui suatu bentuk usaha tetap yang berada di sana, atau menjalankan pekerjaan bebas dengan suatu tempat usaha tetap yang berada di sana, dan pemilikan saham-saham yang menghasilkan dividen itu mempunyai hubungan yang efektif dengan bentuk usaha tetap atau tempat usaha tetap itu. Dalam hal demikian, tergantung pada masalahnya, berlaku ketentuan-ketentuan Pasal 7.
6. Menyimpang dari ketentuan-ketentuan lainnya dalam Persetujuan ini, apabila suatu perseoran yang berkedudukan di suatu Negara pihak pada Persetujuan mempunyai bentuk usaha tetap di Negara pihak lainnya pada Persetujuan, maka keuntungan bentuk usaha tetap tersebut dapat dikenakan pajak tambahan di Negara lainnya itu berdasarkan undang-undangnya, namun pajak tambahan tersebut tidak akan melebihi 15 persen dari jumlah keuntungan setelah dikurangi dengan pajak penghasilan dan pajak pajak lainnya atas penghasilan yang dikenakan di Negara lain tersebut.
7. Ketentuan-ketentuan dari ayat 6 Pasal ini tidak akan mempengaruhi ketentuan yang terdapat dalam setiap kontrak bagi hasil mengenai sektor minyak dan gas bumi atau sektor pertambangan lainnya yang disetujui oleh Pemerintah Indonesia, badan-badan pemerintahannya, perusahaan minyak dan gas milik negara, atau badan-badan lainnya yang merupakan penduduk Negara pihak lainnya pada Persetujuan.

Pasal 11 BUNGA

1. Bunga yang berasal dari suatu Negara pihak pada Persetujuan dan dibayarkan kepada penduduk Negara pihak lainnya pada Persetujuan dapat dikenakan pajak di Negara pihak lainnya pada Persetujuan tersebut apabila penduduk tersebut adalah pembayar pinjaman yang menikmati bunga itu.

2. Namun demikian, bunga tersebut dapat juga dikenakan pajak di Negara di mana bunga itu berasal, dan menurut undang-undang Negara tersebut, tetapi tarif pajak yang dikenakan tidak akan melebihi 15 persen dari jumlah bruto bunga.
3. Menyimpang dari ketentuan ayat 2, bunga yang timbul di Negara pihak pada Persetujuan dan berasal dari pemerintah Negara pihak lainnya pada Persetujuan termasuk pemerintah daerah, kotanegaraannya, Bank Sentral, atau setiap institusi keuangan yang dikuasai oleh pemerintah, yang modalnya secara keseluruhan dimiliki oleh Pemerintah Negara pihak lainnya pada Persetujuan, seperti yang telah disetujui dari waktu ke waktu di antara pejabat-pejabat yang berwenang Negara pihak pada Persetujuan akan dihebatkan dari pengenaan pajak di Negara yang disebut pertama.
4. Istilah "bunga" yang digunakan dalam Pasal ini berarti penghasilan dari semua jenis tagihan hutang, baik yang dijamin dengan hipotek maupun yang tidak dan baik yang mempunyai hak atas pembagian laba maupun yang tidak dan khususnya penghasilan dari surat-surat perbendaharaan Negara dan surat-surat obligasi atau surat-surat hutang, termasuk premi dan hadiah yang terikat pada surat-surat berharga, obligasi atau surat-surat hutang tersebut, termasuk pula semua penghasilan yang dipersamakan dengan penghasilan yang diperoleh dari uang yang dipinjamkan berdasarkan undang-undang perpajakan dari negara-negara di mana penghasilan itu berasal, termasuk bunga atas pembayaran untuk penjualan dimuka.
5. Ketentuan-ketentuan ayat 1 ayat 2 tidak akan berlaku apabila pemberian pinjaman yang meniknati bunga tadi berkedudukan di suatu Negara pihak pada Persetujuan, melakukan kegiatan usaha di Negara pihak lainnya pada Persetujuan di mana tempat bunga itu berasal, melalui suatu bentuk usaha tetap yang berada di sana, atau menjalankan pelayaan bebas di Negara lainnya melalui suatu tempat usaha tetap yang berada di sana, dan tagihan hutang yang menghasilkan bunga itu mempunyai hubungan yang efektif dengan:
 - a) bentuk usaha tetap atau tempat usaha tetap itu atau dengan
 - b) kegiatan-kegiatan usaha seperti dimaksud dalam Pasal 7 ayat 1 huruf c. Dalam hal demikian, tergantung pada masalahnya, berlaku ketentuan-ketentuan Pasal 7 atau Pasal 14.
6. Bunga dianggap berasal dari suatu Negara pihak pada Persetujuan apabila yang membayarkan bunga adalah Negara itu sendiri, pemerintah daerahnya atau penduduk Negara tersebut. Namun demikian, apabila orang atau badan yang membayar bunga itu, tanpa meniadung apakah ia penduduk suatu Negara pihak pada Persetujuan atau tidak, mempunyai bentuk usaha tetap atau tempat usaha tetap di suatu Negara pihak pada Persetujuan di mana bunga yang dibayarkan menjadi beban bentuk usaha tetap atau tempat usaha tetap tersebut, maka bunga itu akan dianggap berasal dari Negara pihak pada Persetujuan di mana bentuk usaha tetap atau tempat usaha tetap itu berada.

7. Jika karena alasan adanya hubungan istimewa antara pembayar bunga dengan pemilik yang menikmati bunga atau antara keduanya dengan orang atau badan lain, dengan memperhatikan besarnya tagihan hutang yang menghasilkan bunga itu, jumlah bunga yang dipayarkan melebihi jumlah yang seharusnya disetujui antara pembayar dan pemilik yang menikmati bunga sendainya hubungan istimewa ini tidak ada, maka ketentuan ketentuan Pasal ini akan berlaku hanya atas jumlah yang telah disetujui tersebut. Dalam hal demikian, jumlah kelebihan pembayaran tersebut akan tetap dikenakan pajak sesuai dengan perundang-undangan masing-masing Negara pihak pada Persetujuan, dengan memperhatikan ketentuan-ketentuan lainnya dalam Persetujuan ini.

Pasal 12 ROYALTI

1. Royalti yang berasal dari Negara pihak pada Persetujuan dan dibayarkan kepada penduduk dari suatu Negara pihak lainnya pada Persetujuan dapat dikenakan pajak di negara lain tersebut.
2. Namun demikian, royalti tersebut dapat juga dikenakan pajak di Negara pihak pada Persetujuan di mana bunga itu berasal, dan menurut undang-undang Negara tersebut, tetapi jika penerimaannya adalah pemilik hak yang menikmati royalti itu, maka tarif pajaknya tidak akan melebihi 15 persen dari jumlah bruto royalti.
3. Istilah "royalti" dalam Pasal ini berarti pembayaran-pembayaran, secara berkala atau tidak, dengan nama atau bentuk apapun yang mencakup imbalan untuk penggunaan, atau hak untuk menggunakan:
 - a) penggunaan, atau hak untuk menggunakan, setiap hak cipta, paten, pola atau model, rancangan, rumus atau cara pengolahan yang dirahasiakan, merk dagang ataupun kata atau hak sejenis lainnya; atau
 - b) penggunaan, atau hak untuk menggunakan alat-alat perlengkapan industri, perdagangan atau ilmu pengetahuan; atau
 - c) pemberian ilmu atau informasi dibidang ilmu pengetahuan, teknik, industri atau perdagangan; atau
 - d) pemberian berbagai bantuan yang merupakan pelengkap dan tambahan dari setiap atau hak berwujud tersebut atau hak seperti yang disebut sub-ayat (a), setiap perlengkapan seperti dalam sub-ayat (b) atau setiap pengetahuan atau informasi seperti disebutkan pada sub-ayat (c); atau
 - e) penggunaan, atau hak untuk menggunakan
 - i) film-film bioskop; atau
 - ii) film-film atau video yang digunakan dalam hubungannya dengan televisi; atau
 - iii) pita yang digunakan dalam hubungannya dengan siaran radio; atau

- 2) membayar seluruh atau sebagian pembayaran oleh karena adanya penggunaan atau penyediaan penawaran atau sesuatu kekayaan atau hak yang ditawarkan dalam ayat ini.

Ketentuan-ketentuan ayat 1 dan ayat 2 tidak berlaku apabila pihak yang memiliki hak menikmati royalti, yang merupakan penduduk suatu Negara pihak pada Persetujuan, menjalankan usaha di Negara pihak lainnya pada Persetujuan di mana royalti berasal, melalui suatu bentuk usaha tetap yang berada disana, atau melakukan suatu pekerjaan bebas di Negara lainnya itu melalui suatu tempat usaha tetap, dan hak atau nama yang menghasilkan royalti itu mempunyai hubungan yang efektif dengan a) bentuk usaha tetap atau tempat usaha tetap itu atau dengan b) kegiatan-kegiatan usaha seperti dimaksud dalam Pasal 7 ayat 1 huruf c). Dalam hal demikian ketentuan Pasal 7 atau Pasal 10 akan berlaku.

5. Royalti dapat dianggap berasal dari Negara pihak pada Persetujuan apabila pembayarinya adalah Negara itu sendiri, pemerintah daerah atau penduduk dari Negara tersebut. Namun demikian, apabila orang atau badan yang membayarkan royalti itu, tanpa memandang apakah ia penduduk suatu Negara pihak pada Persetujuan atau bukan, memiliki bentuk usaha tetap atau tempat usaha tetap di suatu Negara pihak pada Persetujuan di mana kewajiban membayar royalti timbul, dan royalti tersebut menjadi beban bentuk usaha tetap atau tempat usaha tetap tersebut, maka royalti itu dianggap berasal dari Negara di mana bentuk usaha tetap atau tempat usaha tetap itu berada.
6. Jika karena alasan adanya hubungan istimewa antara pembayar dengan pemilik hak yang menikmati atau antara kedua-duanya dengan orang atau badan lain, berkenaan dengan penggunaan hak atau keterangan yang mengakibatkan pembayaran itu, jumlah royalti yang dibayarkan itu melebihi jumlah yang seharusnya disepakati oleh pembayar dan pemilik hak seandainya tidak ada hubungan istimewa, maka ketentuan-ketentuan Pasal ini hanya akan berlaku terhadap jumlah yang disebut terakhir. Dalam hal demikian, jumlah kelebihan pembayaran tersebut akan tetap dikenakan pajak sesuai dengan peraturan-peraturan masing-masing Negara pihak pada Persetujuan dengan memperhatikan ketentuan-ketentuan lainnya dalam Persetujuan ini.

Pasal 13

KEMUNGKINAN DARI PEMINDAH TANGANAN HARTA

1. Keuntungan yang diperoleh penduduk suatu Negara pihak pada Persetujuan dari pemindahtanganan harta tak gerak sebagaimana dimaksud dalam Pasal 6 dan berletak di Negara pihak lainnya pada Persetujuan dapat dikenakan pajak di Negara di mana harta tak gerak tersebut terletak.
2. Keuntungan dari pemindahtanganan harta gerak yang merupakan bagian kekayaan suatu bentuk usaha tetap yang dimiliki oleh perusahaan dari suatu Negara pihak pada Persetujuan di Negara pihak lainnya pada Persetujuan akan dari harta gerak yang merupakan bagian dari suatu tempat usaha tetap yang tersedia bagi penduduk suatu

Negara pihak pada Persetujuan di Negara pihak lainnya pada Persetujuan untuk maksud melakukan pekerjaan bebas, termasuk keuntungan dari pemindahpindahan bentuk usaha tetap itu tersendiri atau beserta keseluruhan perusahaan) atau tempat usaha tetap, dapat dikenakan pajak di Negara pihak lainnya tersebut.

Keuntungan yang diperoleh perusahaan suatu Negara pihak pada Persetujuan dari pemindahpindahan kapal laut atau pesawat udara yang beroperasi di jalur lalu lintas internasional atau harta gerak yang menjadi bagian dari operasi kapal laut atau pesawat udara hanya akan dikenakan pajak di Negara tersebut.

Keuntungan dari pemindahpindahan harta lainnya, kecuali yang disebut pada ayat-ayat terdahulu, hanya akan dikenakan pajak di Negara pihak pada Persetujuan di mana orang/badan yang memindahkan harta itu berkodudukan.

Pasal 14

PEKERJAAN BEBAS

1. Penghasilan yang diperoleh penduduk dari suatu Negara pihak pada Persetujuan sehubungan dengan jasa-jasa profesional atau pekerjaan bebas lainnya hanya akan dikenakan pajak di Negara itu kecuali apabila ia mempunyai suatu tempat usaha tetap yang tersedia secara teratur baginya untuk menjalankan kegiatan-kegiatan di Negara pihak lainnya pada Persetujuan itu atau ia berada di Negara pihak lainnya itu selama suatu masa atau masa-masa yang melebihi jumlah 91 hari dalam masa dua belas bulan. Apabila ia mempunyai tempat usaha tetap tersebut atau berada di Negara pihak lainnya itu selama masa atau masa-masa tersebut di atas, maka penghasilan tersebut dapat dikenakan pajak di Negara pihak lainnya itu tetapi hanya sepanjang penghasilan itu dianggap berasal dari tempat usaha tetap tersebut atau diperoleh di Negara lain itu selama masa atau masa-masa tersebut di atas.
2. Istilah "jasa-jasa profesional" terutama meliputi kegiatan-kegiatan di bidang ilmu pengetahuan, kesusastraan, kesenian, pendidikan atau pengajaran yang dilakukan secara independen, demikian juga pekerjaan-pekerjaan bebas yang dilakukan oleh para dokter, ahli teknik, ahli hukum, dokter gigi, arsitek dan para akuntan.

Pasal 15

PEKERJAAN DALAM HUBUNGAN KERJA

1. Dengan memperhatikan ketentuan-ketentuan Pasal-pasal 16, 17, 19 dan 20 gaji, upah dan imbalan lainnya yang serupa yang diperoleh penduduk suatu Negara pihak pada Persetujuan karena pekerjaan dalam hubungan kerja, hanya akan dikenakan pajak di Negara itu kecuali pekerjaan tersebut dilakukan di Negara pihak lainnya pada Persetujuan. Dalam hal demikian, maka imbalan yang diterima dari pekerjaan tersebut dapat dikenakan pajak di Negara pihak lainnya.

Menyimpang dari ketentuan-ketentuan ayat 1, imbalan yang diterima atau diperoleh penduduk dari suatu Negara pihak pada Persetujuan dan pekerjaan yang dilakukan di Negara pihak lainnya pada Persetujuan, hanya akan dikenakan pajak di Negara yang disebut pertama apabila:

- a) penerima imbalan berada di Negara pihak lainnya itu dalam suatu masa atau masa-masa yang jumlahnya tidak melebihi 183 hari dalam periode duabelas bulan; dan
 - bi) imbalan itu dibayarkan oleh, atau atas nama pemberi kerja yang bukan merupakan penduduk Negara pihak lainnya tersebut; dan
 - c) imbalan itu tidak menjadi beban bentuk usaha tetap atau tempat usaha tetap yang dimiliki oleh pemberi kerja di Negara pihak lainnya tersebut.
4. Menyimpang dari ketentuan-ketentuan sebelumnya dalam Pasal ini, imbalan yang diperoleh karena pekerjaan yang dilakukan di atas kapal laut atau pesawat udara yang dioperasikan dalam jalur lalu lintas internasional oleh suatu perusahaan dari suatu Negara pihak pada Persetujuan hanya dikenakan pajak di Negara tersebut.

Pasal 16

IMBALAN PARA DIREKTUR

1. Imbalan para direktur dan pembayaran-pembayaran serupa lainnya yang diperoleh penduduk Negara pihak pada Persetujuan dalam kedudukannya sebagai anggota dewan direktur suatu perseroan atau badan lain yang serupa dari perusahaan yang berkedudukan di suatu Negara pihak lainnya pada Persetujuan dapat dikenakan pajak di Negara pihak lainnya tersebut.
2. Imbalan yang diterima atau diperoleh seseorang sebagaimana dimaksud pada ayat 1 dari perusahaan sehubungan dengan melakukan fungsi sehari-hari sebagai pimpinan atau teknisi dapat dikenakan pajak sesuai dengan ketentuan pada Pasal 15.

Pasal 17

PARA ARTIS DAN ATLET

1. Menyimpang dari ketentuan-ketentuan Pasal 15 dan 16, penghasilan yang diperoleh penduduk dari Negara pihak pada Persetujuan sebagai penghibur seperti artis teater, film, radio atau televisi atau pemain musik atau sebagai olahragawan, dari kegiatan-kegiatan pribadinya yang dilakukan di Negara pihak lainnya pada Persetujuan dapat dikenakan pajak di Negara lainnya tersebut.

Apabila penghasilan berhubungan dengan kegiatan pribadi yang dilakukan oleh penghibur atau olahragawan tersebut diterima bukan oleh penghibur atau atlet itu sendiri tetapi oleh orang atau badan lain, menyimpang dari ketentuan-ketentuan Pasal 7, 14 dan 15, maka penghasilan tersebut dapat dikenakan pajak di Negara pihak pada Persetujuan dimana kegiatan kegiatan penghibur atau atlet itu dilakukan.

Menyimpang dari ketentuan-ketentuan ayat 1 dan 2, penghasilan yang diperoleh dari kegiatan-kegiatan yang disebut dalam ayat 1 yang dilakukan dibawah pengurusan atau persetujuan kebudayaan antara kedua Negara pihak pada Persetujuan akan dibebaskan dari pajak di Negara pihak pada Persetujuan tempat dilakukannya kegiatan itu apabila kunjungan ke negara tersebut sepenuhnya dibiayai oleh salah satu atau kedua Negara pihak pada Persetujuan, pemerintah daerah atau institusi publiknya.

Pasal 18

PENSIUN DAN PEMBAYARAN BERKALA

Dengan memperhatikan ketentuan ayat 2 dari Pasal 19, pensiun atau imbalan sejenis lainnya yang dibayarkan kepada penduduk dari suatu Negara pihak pada Persetujuan yang bersumber dari Negara pihak lainnya pada Persetujuan berhubungan dengan pekerjaan atau jasa-jasa dalam hubungan kerja di Negara pihak lainnya pada Persetujuan di masa lampau dan pembayaran Berkala yang dibayarkan kepada penduduk dari sumber di atas hanya dapat dikenakan pajak di Negara pihak lainnya itu.

Istilah "pembayaran berkala" berarti suatu jumlah tertentu yang dibayar secara berkala pada waktu tertentu selama hidup atau selama jangka waktu tertentu atau masa waktu yang dapat ditentukan karena adanya kewajiban untuk melakukan pembayaran-pembayaran sebagai imbalan yang memadai dalam bentuk uang atau yang dapat dinilai dengan uang.

Pasal 19

PIUJABAT PEMERINTAH

- a) Imbalan, selain dari pensiun, yang dibayarkan oleh Negara pihak pada Persetujuan atau bagian kewanegaraannya atau pemerintah daerahnya kepada seseorang berhubungan dengan jasa-jasa yang diberikan kepada Negara tersebut, hanya akan dikenakan pajak di Negara itu
- b) Namun demikian, imbalan tersebut hanya akan dikenakan pajak di Negara pihak lainnya pada Persetujuan apabila jasa-jasa tersebut diberikan di Negara pihak lainnya tersebut dan orang tersebut adalah penduduk Negara ini yang
 - (i) merupakan warganegara Negara itu, atau
 - (ii) tidak menjadi penduduk Negara ini semata-mata hanya untuk maksud memberikan jasa-jasa tersebut.

- a) Persetujuan yang dibayarkan oleh, atau dari dana yang dibentuk oleh suatu Negara pihak pada Persetujuan kepada seseorang berhubungan dengan jasa-jasa yang diberikan kepada Negara tersebut hanya akan dikenakan pajak di Negara itu.
- b) Namun demikian, perselisihan tersebut hanya akan dikenakan pajak di Negara pihak lainnya pada Persetujuan bilamana orang tersebut adalah penduduk dan warga negara dari Negara pihak lainnya itu.

Ketentuan-ketentuan dalam Pasal-pasal 15, 16 dan 18 berlaku terhadap imbalan dan perselisihan dari jasa-jasa yang diberikan berhubungan dengan usaha yang dijalankan oleh suatu Negara pihak pada Persetujuan atau bagian ketatanegaraannya atau pemerintah daerahnya.

Pasal 20

GURU DAN PENELITIAN

Seseorang yang merupakan penduduk suatu Negara pihak pada Persetujuan segera sebelum mengunjungi Negara pihak lainnya pada Persetujuan dan atas undangan dari Negara itu, universitas, akademi, sekolah, museum atau lembaga kebudayaan lainnya dari Negara itu atau dalam suatu program pertukaran kebudayaan resmi, berada di Negara itu untuk suatu masa tidak lebih dari 2 tahun yang semata-mata untuk tujuan mengajar, memberikan kuliah atau melakukan penelitian di lembaga dimaksud akan dibebaskan dari pengenaan pajak di Negara pihak lain pada Persetujuan, asalkan pembayaran yang diprolehnya bersumber dari luar Negara tersebut.

Pasal 21

SISWA DAN PELATIHAN

Pembayaran-pembayaran yang diterima oleh siswa atau pemegang yang merupakan penduduk atau segera sebelum mengunjungi suatu Negara pihak pada Persetujuan merupakan penduduk suatu Negara pihak lainnya pada Persetujuan dan berada di Negara yang disebutkan pertama semata-mata untuk mengikuti pendidikan atau latihan, yang diterima semata-mata untuk keperluan hidup, pendidikan atau latihan tidak akan dikenakan pajak di Negara itu, asalkan pembayaran tersebut berasal dari sumber-sumber di luar Negara tersebut.

- 1. Sehubungan dengan hibah, beasiswa dan imbalan dan pekerjaan yang tidak dicakup dalam ayat 1, seorang siswa atau pemegang yang disebutkan dalam ayat 1, sebagai tambahan dana, selama masa pendidikan atau pelatihan harus diberikan pengecualian-pengecualian yang sama, keringanan-keringanan atau pengurangan-pengurangan yang menyangkut pajak-pajak yang dikenakan terhadap penduduk-penduduk dari Negara pihak pada Persetujuan yang dikunjungi.

Pasal 22
PENDHASILAN LAINNYA

Bagian bagian dari penghasilan seorang penduduk Negara pihak pada Persetujuan yang tidak jelas disebutkan pada Pasal sebelumnya dari Persetujuan ini, selain dari penghasilan dalam bentuk *lucro-fixe*, baiklah bagian hanya akan dikenakan pajak di Negara yang disebut pertama.

Ketentuan ayat 1 pada Pasal ini tidak berlaku untuk penghasilan yang diperoleh dari harta tak gerak sebagaimana didefinisikan pada Pasal 6 ayat 2 dari Persetujuan ini, apabila yang menerima penghasilan tersebut adalah penduduk dari Negara pihak pada Persetujuan yang melakukan kegiatan usaha di Negara pihak pada Persetujuan lainnya melalui suatu bentuk usaha tetap di sana, atau memberikan jasa-jasa pekerjaan bebas melalui suatu tempat usaha tetap di Negara lainnya tersebut, dan hak atau harta selubungan dengan penghasilan yang dibayarkan itu secara efektif memiliki hubungan dengan bentuk usaha tetap atau tempat usaha tetap dimaksud. Dalam hal demikian, maka ketentuan Pasal 7 atau Pasal 14 akan berlaku.

Pasal 23
METODE PENGHINDARAN PAJAK BERGANDA

1. Apabila seorang penduduk dari suatu Negara pihak pada Persetujuan memperoleh penghasilan dari Negara pihak lainnya pada Persetujuan, jumlah pajak yang timbul di Negara pihak lainnya pada Persetujuan berkenaan dengan penghasilannya tersebut sesuai dengan ketentuan persetujuan ini, dapat dikreditkan terhadap pajak di Negara Persetujuan yang disebut pertama yang dikenakan terhadap orang tersebut. Namun jumlah kredit ini tidak boleh melebihi jumlah pajak di Negara yang disebut pertama atas penghasilan yang dihitung sesuai dengan undang-undang pajak dan peraturan-peraturan Negara tersebut.
2. Selubungan dengan ketentuan dalam Persetujuan ini, apabila penghasilan yang diterima oleh penduduk Negara pihak pada Persetujuan dibebaskan dari pengenaan pajak di Negara tersebut, maka dalam hal menghitung jumlah pajak dari sisa penghasilan penduduk tersebut, Negara tersebut akan juga memperhitungkan penghasilan yang bebas pajak.

Pasal 24
NON DISKRIMINASI

1. Warganegara dari suatu Negara pihak pada Persetujuan tidak akan dikenakan pajak atau kewajiban apapun selubungan dengan pengenaan pajak di Negara pihak lainnya pada Persetujuan yang lebih ringan atau lebih memberatkan daripada pajak dan kewajiban-kewajiban yang dikenakan atau dapat dikenakan terhadap warganegara dari Negara pihak lainnya dalam keadaan yang sama.

Orang pribadi yang merupakan penduduk dari salah satu Negara berhak untuk memperoleh pengurangan, pembebasan, dan penolakan untuk kepentingan pengenaan pajak di Negara lainnya berdasarkan status sipil atau tanggung jawab keluarga yang sama seperti yang diberikan Negara lainnya tersebut kepada penduduknya sendiri.

Pengenaan pajak atas bentuk usaha tetap yang dimiliki oleh suatu perusahaan dari Negara pihak pada Persetujuan di Negara pihak lainnya pada Persetujuan, tidak akan dilakukan dengan cara yang kurang menguntungkan dibandingkan dengan pengenaan pajak atas perusahaan-perusahaan yang menjalankan kegiatan-kegiatan yang sama di Negara pihak lainnya tersebut. Ketentuan ini tidak dapat diartikan sebagai mewajibkan suatu Negara pihak pada Persetujuan untuk memberikan kepada penduduk Negara pihak lainnya pada Persetujuan suatu potongan pribadi, keringanan keringanan dan pengurangan, pengurangan untuk kepentingan pengenaan pajak berdasarkan status sipil atau tanggung jawab keluarga seperti yang diberikan kepada penduduknya sendiri.

4. Perusahaan-perusahaan di suatu Negara pihak pada Persetujuan, yang modalnya sebagian atau seluruhnya dimiliki atau dikasasi baik langsung atau tidak langsung oleh penduduk dari Negara pihak lainnya pada Persetujuan, tidak akan dikenakan pajak atau kewajiban apapun yang berkaitan dengan pengenaan pajak di Negara yang disebut pertama yang lebih ringan atau lebih memberatkan daripada pajak dan kewajiban-kewajiban dimaksud

yang dikenakan atau dapat dikenakan terhadap perusahaan-perusahaan lainnya yang serupa di Negara yang disebut pertama.

5. Kecuali dimana ketentuan-ketentuan Pasal 9 ayat 1, Pasal 11 ayat 7 atau Pasal 12 ayat 3 berlaku, bunga, royalti dan pembayaran-pembayaran lain yang dibayarkan oleh perusahaan dari Negara pihak pada Persetujuan kepada penduduk Negara pihak lainnya pada Persetujuan dalam menentukan laba yang dapat dikenakan pajak atas perusahaan semacam itu akan dapat dikurangkan dibawah kondisi yang sama apabila hal itu dibayarkan kepada penduduk dari Negara yang disebut pertama.
6. Dalam Pasal ini, istilah "pajak" berarti pajak-pajak yang dikenakan dalam Persetujuan ini.

Pasal 15

TATA CARA PERSETUJUAN BERSAMA

1. Apabila seseorang atau suatu badan menganggap bahwa tindakan-tindakan salah satu atau kedua Negara pihak pada Persetujuan mengakibatkan atau akan mengakibatkan pengenaan pajak yang tidak sesuai dengan Persetujuan ini, maka terlepas dari cara cara penyelesaian yang diatur oleh perundang-undangan nasional dari masing-masing Negara, ia dapat mengajukan masalahnya kepada pejabat yang berwenang di Negara pihak pada Persetujuan di mana ia berkedudukan, atau apabila masalah yang timbul menyangkut ayat 1 Pasal 24 kepada pejabat yang berwenang di Negara pihak pada Persetujuan di mana ia menjadi penduduk. Masalah tersebut harus diajukan dalam waktu dua tahun sejak

pernyataan pertama dari tindakan yang mengakibatkan pengenaan pajak yang tidak sesuai dengan ketentuan-ketentuan Persetujuan ini.

Apabila keberatan yang diajukan itu cukup berdasar untuk diselesaikan dan apabila atas masalah itu tidak dapat ditemukan suatu penyelesaian yang memuaskan, pejabat yang berwenang akan berusaha menyelesaikan masalah itu melalui persetujuan bersama dengan pejabat yang berwenang dari Negara pihak lainnya pada Persetujuan, untuk mencegah penghindaran pajak yang tidak sesuai dengan Persetujuan ini.

Pejabat-pejabat yang berwenang dari kedua Negara pihak pada Persetujuan akan berusaha untuk menyelesaikan melalui suatu persetujuan bersama atas setiap kesulitan atau keragu-raguan yang timbul dalam penafsiran atau penerapan Persetujuan ini. Mereka dapat juga berkonsultasi bersama untuk mencegah pengenaan pajak berganda dalam hal tidak diatur dalam persetujuan.

Pejabat-pejabat yang berwenang dari kedua Negara pihak pada Persetujuan dapat berhubungan langsung satu sama lain untuk mencapai persetujuan sebagaimana dimaksud pada ayat-ayat sebelumnya. Apabila tidak dapat dicapai kesepakatan melalui komunikasi maka akan dilakukan dengan melalui perwakilan dari pejabat-pejabat yang berwenang Negara Pihak pada Persetujuan.

Pasal 26

PERTUKARAN INFORMASI

1. Pejabat-pejabat yang berwenang dari kedua Negara pihak pada Persetujuan akan melakukan tukar-menukar informasi yang diperlukan untuk melaksanakan ketentuan-ketentuan dalam Persetujuan ini atau untuk melaksanakan undang-undang nasional Negara masing-masing mengenai pajak-pajak yang dicakup dalam Persetujuan, sepanjang pengenaan pajak menurut undang-undang Negara yang bersangkutan tidak bertentangan dengan Persetujuan ini. Pertukaran informasi tidak dibatasi oleh ketentuan Pasal 1. Selain informasi yang diterima oleh suatu Negara pihak pada Persetujuan akan dijaga kerahasiaannya dengan cara yang sama seperti apabila informasi itu diperoleh berdasarkan undang-undang nasional Negara tersebut dan hanya dapat diungkapkan kepada orang, atau badan atau pejabat-pejabat (termasuk pengadilan dan badan-badan administratif) yang berkepentingan dalam penetapan atau penagihan pajak, pelaksanaan undang-undang atau peraturan, atau dalam memastikan kebenaran berkenaan dengan pajak-pajak yang dicakup dalam Persetujuan ini. Orang atau badan atau para pejabat tersebut hanya boleh memberikan informasi itu untuk maksud tersebut di atas kecuali hanya untuk keperluan informasi di pengadilan umum atau dalam pemrosesan keputusan sehubungan pengadilan.
2. Ketentuan-ketentuan ayat 1 sama sekali tidak dapat diabaikan untuk mencegah suatu Negara pihak pada Persetujuan untuk:

- a) melaksanakan tindakan-tindakan administratif yang bertentangan dengan pemindaan-undangan atau praktek administrasi yang berlaku di Negara ini atau di Negara pihak lainnya pada Persetujuan,
- b) memberikan informasi yang tidak mungkin diperoleh berdasarkan pemindaan-undangan atau dalam praktek administrasi yang berlaku di Negara tersebut atau di Negara pihak lainnya pada Persetujuan,
- c) memberikan informasi yang mengungkapkan rahasia apapun dibidang perdagangan, usaha, industri, pertanian atau keahlian, atau tata cara perdagangan atau informasi lainnya yang pengungkapannya bertentangan dengan kebijaksanaan Negara,

Pasal 27

PEJABAT DIPLOMATIK DAN KONSULER

Persetujuan ini tidak akan mempengaruhi hak-hak istimewa di bidang fiskal dari anggota-anggota misi diplomatik dan konsuler berdasarkan peraturan-peraturan umum hukum internasional atau berdasarkan ketentuan-ketentuan dalam suatu persetujuan-persetujuan khusus.

Pasal 28

BANTUAN, PEMUNGUTAN

1. Masing-masing Negara pihak pada Persetujuan akan berupaya untuk memungut pajak atas nama Negara pihak lain pada Persetujuan, terhadap pajak-pajak yang dikenakan oleh Negara lain tersebut, hingga memastikan bahwa setiap pembebasan atau pengurangan tarif pajak yang diberikan atas dasar Persetujuan ini oleh Negara pihak lain pada Persetujuan tidak akan dapat dinikmati oleh orang-orang yang tidak berhak atas kemudahan-kemudahan tersebut. Pejabat-pejabat yang berwenang dari Negara pihak pada Persetujuan dapat berkonsultasi bersama demi tercapainya tujuan Pasal ini.
2. Bagaimanapun juga ketentuan Pasal ini tidak boleh ditafsirkan sedemikian sehingga membebaskan kewajiban kepada Negara pihak pada Persetujuan untuk melaksanakan tindakan-tindakan administrasi yang berlawanan dengan ketentuan-ketentuan dan keadaan-keadaan kedua Negara pihak pada Persetujuan atau yang akan berlawanan dengan kedaulatan, keamanan atau kebijakan umum.

Pasal 29

BERAKUNYA PERSETUJUAN

1. Persetujuan ini akan berlaku pada hari berikutnya setelah tanggal saat masing-masing Pemerintah saling memberitahu secara tertulis bahwa formalitas sebagaimana disyaratkan dalam konstitusi masing-masing Negara telah dipenuhi.

Kerentuan-ketentuan dari Persetujuan ini akan berlaku:

- a) mengenai pajak-pajak yang dipotong pada sumber penghasilan, untuk penghasilan yang diperoleh pada atau setelah tanggal 1 Januari tahun takwim berikutnya sesudah berlakunya Persetujuan ini;
- b) mengenai pajak-pajak lainnya atas penghasilan untuk tahun-tahun pajak yang dimulai pada atau setelah tanggal 1 Januari tahun berikutnya sesudah tahun berlakunya Persetujuan ini.

Pasal 30

BERAKHIRNYA PERSETUJUAN

Persetujuan ini akan tetap berlaku sampai diakhiri oleh salah satu Negara pihak pada Persetujuan. Masing-masing Negara pihak pada Persetujuan dapat mengakhiri berlakunya Persetujuan ini, melalui saluran-saluran diplomatik, dengan menyampaikan pemberitahuan tertulis tentang berakhirnya Persetujuan pada atau sebelum tanggal 30 (tiga puluh) bulan Juni setiap tahun takwim berikutnya setelah jangka waktu 5 tahun sejak berlakunya Persetujuan.

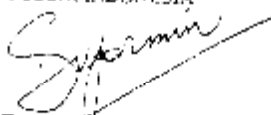
Jalan hal demikian, Persetujuan ini akan tidak berlaku lagi:

- a) mengenai pajak-pajak yang dipotong pada sumber penghasilan, untuk penghasilan yang diperoleh pada atau setelah tanggal 1 Januari tahun takwim berikutnya setelah tahun pemberitahuan berakhirnya Persetujuan diberikan;
- b) mengenai pajak-pajak lainnya atas penghasilan, untuk tahun-tahun pajak yang dimulai pada atau setelah tanggal 1 Januari tahun takwim berikutnya setelah tahun pemberitahuan berakhirnya Persetujuan diberikan.

DENGAN KESAKSIAN para penandatangan di bawah ini, yang telah memperoleh kuasa yang sah telah menandatangani Persetujuan ini

DIBUAT dalam rangkap dua di Paramaribo pada tanggal empat belas bulan Oktober tahun dua ribu tiga dalam dua naskah asli, dalam bahasa Indonesia, Belanda dan Inggris. Semua naskah mempunyai kekuatan hukum yang sama. Apabila terdapat perbedaan penafsiran, naskah bahasa Inggris yang berlaku.

ATAS NAMA PEMERINTAH
REPUBLIK INDONESIA

SUPARMAN S. JUNJO
DUTA BESAR

ATAS NAMA PEMERINTAH
REPUBLIK SURINAME

HUMPHREY S. HILDENBERG
MENTERI KEUANGAN

**OVEREENKOMST TUSSEN DE REGERING VAN DE REPUBLIEK INDONESIA EN DE
REGERING VAN DE REPUBLIEK SURINAME INZAKE HET VERMIJDEN VAN
DUBBELE BELASTING EN HET VOORKOMEN VAN HET ONTDEKEN VAN
BELASTING MET BETREKKING TOT BELASTINGEN NAAR HET INKOMEN**

De Regering van de Republiek Indonesië

en

de Regering van de Republiek Suriname,

De wens koesterende een Overeenkomst te sluiten tot het vermijden van dubbele belasting en het voorkomen van het ontduiken van belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen,

Zijn het volgende overeengekomen:

Artikel 1

Personen op wie de Overeenkomst van toepassing is

Deze Overeenkomst is van toepassing op personen die inwoner zijn van één van de verdragsluitende Staten.

Artikel 2

Belastingen waarop deze Overeenkomst van toepassing is

1. Deze Overeenkomst is van toepassing op belastingen naar het inkomen die, ongeacht de wijze van heffing, worden geheven ten behoeve van een verdragsluitende Staat of de politieke onderafdelingen of plaatselijke publiekrechtelijke lichamen daarvan.
2. Als belastingen naar het inkomen worden beschouwd alle belastingen die worden geheven naar het gehele inkomen of naar bestanddelen van het inkomen, daaronder begrepen belastingen naar voordelen verkregen uit de voortvoering van roerende of onroerende zaken, belastingen over de totale bedragen van loon en salarissen betaald door ondernemingen.

3. De bestaande belastingen waarop de Overeenkomst van toepassing is, zijn in het bijzonder:
- a) in Indonesië:
inkomstenbelasting geheven ingevolge de Undang-undang Pajak Penghasilan 1984 (Wet nummer 7 van 1983 als gewijzigd)
(hierna te noemen: "Indonesische belasting").
 - b) in Suriname:
- de inkomstenbelasting,
- de loonbelasting,
- de dividendbelasting,
(hierna te noemen: "Surinaamse belasting");
4. De Overeenkomst is ook van toepassing op alle gelijke of in wezen gelijksoortige belastingen die na de datum van ondertekening van de Overeenkomst naast of in plaats van de bestaande belastingen worden geheven. De bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende Staten delen elkaar alle wezenlijke wijzigingen mede die in hun onderscheiden belastingwetgevingen zijn aangebracht.

Artikel 3

Algemene begripsbepalingen

1. Voor de toepassing van deze Overeenkomst, tenzij de context anders vereist:
- a) betekenen de uitdrukkingen "één van de verdragsluitende Staten" en "de andere verdragsluitende Staat" Indonesië of Suriname, al naar de context vereist. De uitdrukking "de beide verdragsluitende Staten" betekent Indonesië en Suriname;
 - b) (i) betekent de uitdrukking "Indonesië" het grondgebied van de Republiek Indonesië als gedefinieerd in haar wetgeving;
 - (ii) betekent de uitdrukking "Suriname" het grondgebied van Suriname en het onder de aangrenzende zee gelegen deel van de zeebodem en de ondergrond daarvan, over welk gebied Suriname in overeenstemming met het internationale recht soevereine rechten heeft;
 - c) omvat de uitdrukking "persoon" een natuurlijk persoon, een lichaam en elke andere vereniging van personen welke voor belastingdoeleinden wordt behandeld als een eenheid;

- d) betekent de uitdrukking "lichaam" elke rechtspersoon of elke eenheid die voor de belastingheffing als een rechtspersoon wordt behandeld;
- e) betekenen de uitdrukking "onderneming van een verdragsluitende Staat" en "onderneming van de andere verdragsluitende Staat" onderscheidenlijk een onderneming gedreven door een inwoner van een verdragsluitende Staat en een onderneming gedreven door een inwoner van de andere verdragsluitende Staat;
- f) betekent de uitdrukking "internationaal verkeer" alle vervoer met een schip of een luchtvaartuig, geëxploiteerd door een onderneming van een verdragsluitende Staat, behalve wanneer het schip of het luchtvaartuig uitsluitend wordt geëxploiteerd tussen plaatsen gelegen in de andere verdragsluitende Staat;
- g) betekent de uitdrukking "bevoegde autoriteit":
- (i) in het geval van Suriname, de Minister van Financiën of zijn bevoegde vertegenwoordiger;
 - (ii) in het geval van Indonesië, de Minister van Financiën of zijn bevoegde vertegenwoordiger;
- h) betekent de uitdrukking "burger":
- (i) alle natuurlijke personen die de nationaliteit van een van verdragsluitende Staat bezitten;
 - (ii) alle rechtspersonen, vennootschappen en verenigingen die hun rechtspositie als zodanig ontleen aan de wetgeving welke in een verdragsluitende Staat van kracht is;
2. Voor de toepassing van de Overeenkomst door een verdragsluitende Staat heeft elke daarin niet omschreven uitdrukking, tenzij de context anders vereist, de betekenis welke die uitdrukking heeft volgens de wetgeving van die verdragsluitende Staat met betrekking tot de belastingen waarop de Overeenkomst van toepassing is.

Artikel 4

Woonplaats voor belastingdoeleinden

1. Voor de toepassing van deze Overeenkomst betekent de uitdrukking "inwoner van een verdragsluitende Staat" iedere persoon die, ingevolge de wetgeving van die Staat, aldaar aan belasting is onderworpen op grond van zijn woonplaats, verblijf, plaats van leiding of enige andere soortgelijke omstandigheid.

2. Voor de toepassing van deze Overeenkomst wordt een natuurlijke persoon die behoort tot een diplomatieke of consulaire missie van een van de verdragsluitende Staten in de andere Staat of in een derde Staat en die burger is van de zendende Staat geacht een inwoner te zijn van de zendende Staat indien hij aldaar is onderworpen aan dezelfde verplichtingen met betrekking tot belastingen naar het inkomen als de inwoners van die Staat.
3. Indien een natuurlijke persoon ingevolge de bepalingen van het eerste lid inwoner is van beide verdragsluitende Staten, wordt zijn positie bepaald als volgt:
 - a) hij wordt geacht inwoner te zijn van de Staat waar hij een duurzaam tehuis tot zijn beschikking heeft; indien hij in beide verdragsluitende Staten een duurzaam tehuis tot zijn beschikking heeft, wordt hij geacht inwoner te zijn van de Staat waarmede zijn persoonlijke en economische betrekkingen het nauwst zijn (middelpunt van de levensbelangen);
 - b) indien niet kan worden bepaald in welke Staat hij het middelpunt van zijn levensbelangen heeft, of indien hij in geen van de verdragsluitende Staten een duurzaam tehuis tot zijn beschikking heeft, wordt hij geacht inwoner te zijn van de Staat waar hij gewoonlijk verblijft;
 - c) indien hij in beide verdragsluitende Staten of in geen van beide gewoonlijk verblijft, regelen de bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende Staten de aangelegenheid in onderlinge overeenstemming.
4. Indien een andere dan een natuurlijke persoon ingevolge de bepalingen van het eerste lid inwoner is van beide verdragsluitende Staten, wordt hij geacht inwoner te zijn van de Staat waar de plaats van zijn werkelijke leiding is gelegen.

Artikel 5

Vaste inrichting

1. Voor de toepassing van deze Overeenkomst betekent de uitdrukking "vaste inrichting" een vaste bedrijfsinrichting door middel waarvan de werkzaamheden van een onderneming van een verdragsluitende Staat geheel of gedeeltelijk worden uitgeoefend in de andere verdragsluitende Staat.
2. De uitdrukking "vaste inrichting" omvat in het bijzonder:
 - a) een plaats waar leiding wordt gegeven;
 - b) een filiaal;
 - c) een kantoor;

- d: een fabriek;
- e: een werkplaats;
- f: een magazijn of een pand dat gebruikt wordt als verkoopplaats;
- g: een landbouwbedrijf of plantage;
- h: een mijn, een olie- of gasbron, een steengroeve of een andere plaats waar natuurlijke rijkdommen worden gewonnen of exploratie of ontginning van natuurlijke rijkdommen plaatsvindt, waaronder begrepen hout of andere bosproducten, booreiland of werkschip.

3. De uitdrukking "vaste inrichting" omvat eveneens:

- (a): een plaats van uitvoering van een bouwwerk, constructie, montage of daarmee verband houdende werkzaamheden van toezichthoudende aard, maar alleen indien de duur van dat bouwwerk of die werkzaamheden een periode van zes maanden overschrijdt;
- (b): het verlenen van diensten, daaronder begrepen diensten van adviserende aard door een onderneming door middel van werknemers of ander personeel aangerokken door die onderneming voor dit doel, mits werkzaamheden van die aard (voor hetzelfde of een daarmee samenhangend project) in het land worden verricht gedurende een tijdvak of tijdvakken die in een tijdvak van twaalf maanden een totaal van 91 dagen te boven gaan.

4. Niettegenstaande de voorgaande bepalingen van dit artikel, wordt een vaste inrichting niet aanwezig geacht, indien:

- a) gebruik wordt gemaakt van inrichtingen, uitsluitend voor de opslag, uitstalling of aflevering van aan de onderneming toebehorende goederen of koopwaar;
- b) een voorraad van aan de onderneming toebehorende goederen of koopwaar wordt aangehouden, uitsluitend voor de opslag, uitstalling of aflevering;
- c) een voorraad van aan de onderneming toebehorende goederen of koopwaar wordt aangehouden, uitsluitend voor de bewerking of verwerking door een andere onderneming;
- d) een vaste bedrijfsinrichting wordt aangehouden, uitsluitend om voor de onderneming goederen of koopwaar aan te kopen of inrichtingen in te winnen;
- e) een vaste bedrijfsinrichting wordt aangehouden, uitsluitend voor wetenschappelijk onderzoek of soortgelijke activiteiten van voorbereidende aard of met het karakter van hulpwerkzaamheid;

of een vaste bedrijfsinrichting wordt aangehouden, uitsluitend voor reclamadoeleinden of informatieverschaffing.

5. Niettegenstaande de bepalingen van het eerste en tweede lid, indien een persoon, niet zijnde een onafhankelijke vertegenwoordiger in de zin van het zesde lid, in een verdragsluitende Staat voor een onderneming van de andere verdragsluitende Staat werkzaam is, wordt die onderneming geacht in de eerstbedoelde Staat een vaste inrichting te hebben met betrekking tot de werkzaamheden welke die persoon voor de onderneming verricht, indien zodanige persoon:

- a) een machtiging bezit om namens de onderneming overeenkomsten af te sluiten en dit recht gewoonlijk uitoefent in die Staat, tenzij de werkzaamheden van die persoon beperkt blijven tot die genoemd in het vierde lid die, indien zij worden uitgeoefend door middel van een vaste bedrijfsinrichting een vaste inrichting op grond van de bepalingen van dat lid;
- b) niet over zodanige machtiging beschikt, doch gewoonlijk in de eerstbedoelde Staat een voorraad goederen of koopwaar aanhoudt namens de onderneming; of
- c) in die Staat aan de onderneming toebehorende goederen of koopwaar vervaardigt of verwerkt.

6. Een verzekeringsonderneming van één van de verdragsluitende Staten, uitgezonderd met betrekking tot herverzekering, wordt geacht een vaste bedrijfsinrichting in de Staat te hebben, indien zij premies int op het grondgebied van die andere Staat of daarin gelegen risico's verzekert door middel van een werknemer of door middel van een vertegenwoordiger die geen onafhankelijke vertegenwoordiger is in de zin van het zevende lid.

7. Een onderneming van één van de verdragsluitende Staten wordt niet geacht een vaste inrichting in de andere Staat te bezitten alleen op grond van de omstandigheid dat zij in die andere Staat zaken doet door bemiddeling van een makelaar, commissionair of enige andere onafhankelijke vertegenwoordiger, indien deze personen handelen in de normale uitoefening van hun bedrijf. Indien de werkzaamheden van een dergelijke makelaar of vertegenwoordiger uitsluitend of nagenoeg uitsluitend worden verricht voor die onderneming zelf of voor die onderneming en andere ondernemingen die door haar beheerst worden of een meerderheidsbelang in haar hebben, wordt hij niet geacht een onafhankelijke vertegenwoordiger te zijn in de zin van dit lid.

- Alleen de omstandigheid dat een lichaam dat inwoner is van een verdragsluitende Staat, een lichaam beheerst of door een lichaam wordt beheerst dat inwoner is van de andere verdragsluitende Staat of dat in die andere Staat zaken doet (hetzij door middel van een vaste inrichting, hetzij op andere wijze), stempelt een van beide lichamen niet tot een vaste inrichting van het andere.

Artikel 6

Inkomsten uit onroerende goederen

1. Inkomsten verkregen door een inwoner van een verdragsluitende Staat uit onroerende goederen die gelegen zijn in de andere verdragsluitende Staat mogen in die andere Staat worden belast.
2. De uitdrukking "onroerende goederen" heeft de betekenis welke die uitdrukking heeft volgens de wetgeving van de verdragsluitende Staat waar de desbetreffende goederen zijn gelegen. De uitdrukking omvat in ieder geval voordelen uit landbouw- of bosbedrijven, goederen die bij de onroerende goederen behoren, levende en dode haren van landbouw- en bosbedrijven, rechten waarop de bepalingen van het privaatrecht betreffende de grondeigendom van toepassing zijn, vruchtgebruik van onroerende goederen en rechten op veranderlijke of vaste vergoedingen ter zake van de exploitatie, of concessie tot exploitatie, van minerale aardlagen, bronnen en andere natuurlijke rijkdommen. Schepen en luchtvaartuigen worden niet als onroerende goederen beschouwd.
3. Het bepaalde in het eerste lid is van toepassing op de inkomsten verkregen uit de rechtstreekse exploitatie, uit het verhuren of verpachten, of uit elke andere vorm van exploitatie van onroerende goederen.
4. De bepalingen van het eerste en derde lid zijn ook van toepassing op inkomsten uit onroerende goederen van een onderneming en op inkomsten uit onroerende goederen gebezigd voor het verrichten van zelfstandige arbeid.

Artikel 7

Winst uit onderneming

1. De voordelen van een onderneming van een verdragsluitende Staat zijn slechts in die Staat belastbaar, tenzij de onderneming in de andere verdragsluitende Staat haar bedrijf uitoefent door middel van een aldaar gevestigde vaste inrichting. Indien de onderneming aldus haar bedrijf

uitoefent, mogen de voordelen van de onderneming in de andere Staat worden belast, maar slechts in zoverre als zij kunnen worden toegerekend aan:

- (a) de vaste inrichting;
 - (b) verkopen in die andere Staat van dezelfde of soortgelijke goederen of koopwaar als die welke worden verkocht door middel van die vaste inrichting;
 - (c) andere, eenzelfde of soortgelijke bedrijfsactiviteiten als die welke worden ontplooid in die andere Staat door middel van die vaste inrichting.
2. Onder voorbehoud van de bepalingen van het derde lid worden, indien een onderneming van een verdragsluitende Staat in de andere Staat haar bedrijf uitoefent door middel van een aldaar gevestigde vaste inrichting, in elk van de verdragsluitende Staten aan die vaste inrichting de voordelen toegekend, die zij geacht zou kunnen worden te behalen, indien zij een zelfstandige onderneming zou zijn die dezelfde of soortgelijke werkzaamheden zou uitoefenen onder dezelfde of soortgelijke omstandigheden en die geheel onafhankelijke transacties zou aangaan met de onderneming waarvan zij een vaste inrichting is.
3. Bij het bepalen van de voordelen van een vaste inrichting worden in aftrek toegelaten kosten - daaronder begrepen kosten van de leiding en algemene beheerskosten - die ten behoeve van de vaste inrichting zijn gemaakt, hetzij in de Staat waar de vaste inrichting is gevestigd, hetzij elders. Geen aftrek wordt echter toegestaan terzake van bedragen (met uitzondering van die wegens vergoeding van werkelijke kosten) welke eventueel door de vaste inrichting aan het hoofdkantoor van de onderneming of een van haar andere kantoren worden betaald als royalties, vergoedingen of andere soortgelijke betalingen voor het gebruik van octrooien of andere rechten, of als commissieloon voor bepaalde diensten of voor het geven van leiding, dan wel, behalve in het geval van een onderneming die het bankbedrijf uitoefent, als interest op gelden die aan de vaste inrichting zijn geleend. Evenmin wordt bij het bepalen van de voordelen van een vaste inrichting rekening gehouden met bedragen (met uitzondering van die wegens vergoeding van werkelijke kosten) welke door de vaste inrichting aan het hoofdkantoor van de onderneming of een van haar andere kantoren in rekening worden gebracht als royalties, vergoedingen of andere soortgelijke betalingen voor het gebruik van octrooien of andere rechten, of als commissieloon voor bepaalde diensten of voor het geven van leiding, dan wel, behalve in het geval van een onderneming die het bankbedrijf uitoefent, als interest op gelden die aan het hoofdkantoor van de onderneming of een van haar andere kantoren zijn geleend.

4. Voor de toepassing van de voorgaande leden worden de aan de vaste inrichting toe te rekenen voordelen van jaar tot jaar volgens dezelfde methode bepaald, tenzij er een goede en genoegzame reden bestaat hiervan af te wijken.
5. Indien in de voordelen bestanddelen zijn begrepen die afzonderlijk in andere artikelen van deze Overeenkomst worden behandeld, worden de bepalingen van die artikelen niet aangetast door de bepalingen van dit artikel.

Artikel 8

Zee- en luchtvaart

1. Voordelen uit de exploitatie van schepen of luchtvaartuigen in het internationaal verkeer zijn slechts belastbaar in de verdragsluitende Staat waarvan de onderneming die de schepen of luchtvaartuigen exploiteert inwoner is.
2. Het bepaalde in het eerste lid is ook van toepassing op voordelen uit de deelneming in een collectief fonds, een gemeenschappelijke onderneming of een internationaal opererend agentschap.

Artikel 9

Gelieerde ondernemingen

1. Indien-
 - a) een onderneming van een verdragsluitende Staat onmiddellijk of middellijk deelneemt aan de leiding van, aan het toezicht op dan wel in het kapitaal van een onderneming van de andere verdragsluitende Staat, of
 - b) dezelfde personen onmiddellijk of middellijk deelnemen aan de leiding van, aan het toezicht op dan wel in het kapitaal van een onderneming van een verdragsluitende Staat en een onderneming van de andere verdragsluitende Staat, en in het ene of in het andere geval tussen de beide ondernemingen in hun handelsbetrekkingen of financiële betrekkingen voorwaarden worden overeengekomen of opgelegd, die afwijken van die welke zouden worden overeengekomen tussen onafhankelijke ondernemingen, mogen alle voordelen die één van de ondernemingen zonder deze voorwaarden zou hebben behaald, maar ten gevolge van die voorwaarden niet heeft behaald, worden begrepen in de voordelen van die onderneming en dienovereenkomstig worden belast.

2. Indien een verdragsluitende Staat in de voordelen van een onderneming van die Staat voordelen bedrijft -en dienOvereenkomstig belast- ter zake waarvan een onderneming van de andere verdragsluitende Staat in die andere Staat in de belastingheffing is betrokken en deze voordelen bestaan uit voordelen welke de onderneming van de eerstbedoelde Staat zou hebben behaald indien tussen de beide ondernemingen zodanige voorwaarden zouden zijn overeengekomen als die welke tussen onafhankelijke ondernemingen zouden zijn overeengekomen, zal die andere Staat het bedrag aan belasting dat in die Staat over die voordelen is geheven, dienOvereenkomstig herzien. Bij deze herziening wordt rekening gehouden met de overige bepalingen van deze Overeenkomst en plegen de bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende Staten zo nodig met elkaar overleg.

Artikel 10

Dividenden

1. Dividenden betaald door een lichaam dat inwoner is van een verdragsluitende Staat aan een inwoner van de andere verdragsluitende Staat, mogen in die andere Staat worden belast.
2. Deze dividenden mogen echter ook in de verdragsluitende Staat waarvan het lichaam dat de dividenden betaalt inwoner is, Overeenkomstig de wetgeving van die Staat worden belast, maar indien de genietster die de uiteindelijk gerechtigde tot de dividenden is inwoner is van de andere Staat, mag de aldus geheven belasting 15 procent van het brutobedrag van de dividenden niet overschrijden.
3. De bepalingen van het tweede lid laten onverlet de belastingheffing van de eenheid ter zake van de winst waaruit de dividenden worden betaald.
4. De uitdrukking "dividenden", zoals gebezigd in dit artikel, betekent inkomsten uit aandelen, "jouissance" aandelen of "jouissance" rechten, oprichtersaandelen of andere winstdelence rechten, alsmede inkomsten uit winstdelende obligaties en schuldbewijzen en inkomsten uit andere verrooftschappelijke rechten door de belastingwetgeving van de Staat waarvan de eenheid die de uitdeling doet inwoner is op een lijn gesteld met inkomsten uit aandelen.
5. De bepalingen van het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing, indien de genietster die de uiteindelijk gerechtigde tot de dividenden is en inwoner van een verdragsluitende Staat, in de andere verdragsluitende Staat waarvan het lichaam

dat de dividenden betaalt inwoner is, een bedrijf uitoefent door middel van een aldaar gevestigde vaste inrichting, of in die andere Staat zelfstandige arbeid verricht vanuit een aldaar gevestigd vast middelpunt, en het mandatenbeleid uit hoofde waarvan de dividenden worden betaald, tot het bedrijfsvermogen van die vaste inrichting of tot het beroepsvermogen van dat vaste middelpunt behoort. In dat geval zijn, naar gelang van het geval, de bepalingen van artikel 7 van toepassing.

6. Niettegenstaande enige andere bepaling in deze Overeenkomst, indien een lichaam dat inwoner is van een verdragsluitende Staat een vast inrichting heeft in de andere verdragsluitende Staat, mogen de winsten van die vaste inrichting worden onderworpen aan een additionele belasting in die andere Staat in overeenstemming met zijn wetgeving, maar de aldus geheven additionele belasting mag 15 procent van het bedrag van zodanige winsten na aftrek daarvan van inkomstenbelasting en overige belastingen naar het inkomen daarover geheven in die andere Staat, niet overschrijden.
7. De bepalingen van het zesde lid van dit Artikel zijn niet van toepassing op de bepaling vervat in een productiedelingsovereenkomst en ter zake van de olie- en gassector aangegaan door de Regering van Indonesië, haar instrumenten, haar relevante staatsbedrijven voor olie en gas, of enige andere eenheid daarvan met een persoon die inwoner is van de andere verdragsluitende Staat.

Artikel 11

Interest

1. Interest afkomstig uit een verdragsluitende Staat en betaald aan een inwoner van de andere verdragsluitende Staat mag in die andere verdragsluitende Staat worden belast indien zodanige inwoner de genietster van en de uiteindelijke gerechtigde tot die interest is.
2. Deze interest mag echter in de Staat waaruit hij afkomstig is, overeenkomstig de wetgeving van die Staat worden belast, maar de aldus geheven belasting mag 15 procent van het brutobedrag van de interest niet overschrijden.
3. Niettegenstaande de bepalingen van het tweede lid, interest afkomstig uit een verdragsluitende Staat en verkregen door de Regering van de andere verdragsluitende Staat, waaronder begrepen haar plaatselijke publiekrechtelijke lichamen, een politieke onderafdeling, de Centrale Bank of een door deze Regering gecontroleerde financiële instantie, waarvan het

kapitaal volledig in handen is van de Overheid van de andere verdragsluitende Staat, zoals te eniger tijd tussen de bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende Staten wordt overeengekomen, is vrijgesteld van belasting in de eerstbedoelde Staat.

4. De uitdrukking "interest" zoals gebezigd in dit artikel, betekent inkomsten uit schuldvorderingen van welke aard ook, al dan niet verzeerd door hypotheek en al dan niet aanspraak gevend op een aandeel in de winst van de schuldenaar, en in het bijzonder inkomsten uit overheidsleningen en inkomsten uit obligaties of schuldbewijzen, daaronder begrepen de aan zodanige leningen, obligaties of schuldbewijzen verbonden premies en prijzen, alsmede inkomsten op één lijn gezet met inkomsten uit geld uitgelend overeenkomstig de belastingwetgeving van de Staten waaruit zodanige inkomsten afkomstig zijn, waaronder begrepen interest op uitgestelde betaling voor verkopen.
5. De bepalingen in het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing indien de genietster die de uiteindelijk gerechtigde is tot de dividenden en inwoner van een verdragsluitende Staat, in de andere verdragsluitende Staat waaruit de interest afkomstig is een bedrijf uitoefent door middel van een aldaar gevestigd vast middelpunt, en de vordering uit hoofde waarvan de interest wordt betaald, behoort:
 - (a) tot het bedrijfsvermogen van die vaste inrichting of tot het beroepsvermogen van dat vaste middelpunt, of
 - (b) tot de bedrijfsactiviteiten waarnaar wordt verwezen in paragraaf c) van het eerste lid van artikel 7. In zodanig geval zijn, naar gelang van het geval, de bepalingen van artikel 7 of 14 van toepassing.
6. Interest wordt geacht uit een verdragsluitende Staat afkomstig te zijn, indien zij wordt betaald door die Staat zelf, een politieke onderafdeling, een plaatselijke publiekrechtelijk lichaam of door een inwoner van die Staat. Indien evenwel de persoon die de interest betaalt, of hij inwoner van een verdragsluitende Staat is of niet, in een verdragsluitende Staat een vaste inrichting of een vast middelpunt heeft, waarvoor de schuld ter zake waarvan de interest wordt betaald was aangegaan, en deze interest ten laste komt van die vaste inrichting of van dat vast middelpunt, wordt deze interest geacht afkomstig te zijn uit de Staat waar de vaste inrichting of het vaste middelpunt is gelegen.
7. Indien, ten gevolge van een bijzondere verhouding tussen de schuldenaar en de genietster die de uiteindelijk gerechtigde is of tussen hen beiden en een derde, het bedrag van de betaalde interest, gelet op de schuldvordering ter zake waarvan deze

wordt betaald, hoger is dan het bedrag dat zonder zulk een verhouding door de schuldenaar en de genietor zou zijn overcegenkomen, vinden de bepalingen van dit artikel slechts op het staatsbedeelde bedrag toepassing. In dat geval blijft het daartoven uitgaande deel van het betaalde bedrag belastbaar overeenkomstig de wetgeving van elk van de verdragsluitende Staten, zulks met inachtneming van de overige bepalingen van deze Overeenkomst.

Artikel 12

Royalty's

1. Royalty's afkomstig uit een verdragsluitende Staat en betaald aan een inwoner van de andere verdragsluitende Staat mogen in die andere Staat worden belast.
2. De royalty's mogen echter ook in de verdragsluitende Staat waaruit zij afkomstig zijn, overeenkomstig de wetgeving van die Staat worden belast, maar indien de genietor de uiteindelijk gerechtigde tot de royalty's is, mag de aldus genoemde belasting 15 procent van het brutobedrag van de royalty's niet overschrijden.
3. De uitdrukking "royalty's", zoals gebezigd in dit artikel, betekent vergoedingen, al dan niet periodiek, en van welke vorm, naam of nomenclatuur ook in de mate waarin zij worden gedaan voor:
 - a) het gebruik van, of het recht van gebruik van, een auteursrecht, octrooi, tekening, model, plan, geheim recept of geheime werkwijze, handelsmerk of ander soortgelijk eigendom of recht; of
 - b) het gebruik van, het recht van gebruik van, nijverheids- en handelsuitrusting of wetenschappelijke uitrusting; of
 - c) het verschaffen van inlichtingen of kennis op het gebied van wetenschap, techniek, nijverheid of handel; of
 - d) het verschaffen van assistentie welke aanvullend en subsidiair is ten opzichte van zodanig eigendom of recht zoals genoemd in paragraaf (a), uitrusting zoals genoemd in paragraaf (b) of andere kennis of inlichtingen zoals genoemd in paragraaf (c); of
 - e) het gebruik van, of het recht van gebruik van:
 - (i) bioscoopfilms; of
 - (ii) films of videobanden voor gebruik en verband met de televisie; of

- (iii) geluidsbanden voor gebruik in verband met radio-uitzendingen; of
- ii) volledige of gedeeltelijke onthouding ten aanzien van het gebruik of het verschaffen of een eigendom of een recht waarnaar wordt verwezen in dit lid.
4. De bepalingen van het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing, indien de genietster die de uiteindelijk gerechtigde tot de royalty's is en inwoner van een verdragsluitende Staat, in de andere verdragsluitende Staat waaruit de royalty's afkomstig zijn een bedrijf uitoefent door middel van een aldaar gevestigde vaste inrichting, of in die andere Staat zelfstandige arbeid verricht vanuit een aldaar gevestigd vast middelpunt, en het recht of de zaak uit hoofde waarvan de royalty's verschuldigd zijn, (a) tot het bedrijfsvermogen van die vaste inrichting of tot het beroepsvermogen van dat vaste middelpunt behoort, of tot bedrijfsactiviteiten waarnaar wordt verwezen in c) van het eerste lid van artikel 7. In dat geval zijn, naar gelang van het geval, de bepalingen van artikel 7 of artikel 14 van toepassing.
5. Royalty's worden geacht uit een verdragsluitende Staat afkomstig te zijn, indien zij worden betaald door die Staat zelf, door een plaatselijk publiekrechtelijk lichaam of door een inwoner van die Staat. Indien evenwel de persoon die de royalty's betaalt, of hij inwoner van een verdragsluitende Staat is of niet, in een verdragsluitende Staat een vast inrichting of een vast middelpunt heeft waarvoor de verplichting tot het betalen van royalties was aangegaan, en deze royalty's ten laste komen van die vaste inrichting of van dat vaste middelpunt, dan worden deze royalty's geacht afkomstig te zijn uit de Staat waar de vaste inrichting of het vaste middelpunt is gevestigd.
6. Indien, ten gevolge van een bijzondere verhouding tussen de schuldenaar en de genietster die de uiteindelijk gerechtigde is of tussen een eene en een derde, het bedrag van de betaalde royalty's, gelet op het gebruik, het recht of de inlichtingen waarvoor zij worden betaald, hoger is dan het bedrag dat zonder zulk een verhouding door de schuldenaar en genietster zou zijn overeengekomen, vinden de bepalingen van dit artikel slechts op het laatstbedoelde bedrag toepassing. In dat geval blijft het daarboven uitgaande deel van het betaalde bedrag belastbaar. Overeenkomstig de wetgeving van elk van de verdragsluitende Staten, zulks met inachtneming van de overige bepalingen van deze Overeenkomst.

Artikel 13**Vermogenswinsten**

1. Voordelen verkregen door een inwoner van een verdragsluitende Staat uit de vervreemding van onroerende goederen, zoals bedoeld in artikel 6 en die zijn gelegen in de andere verdragsluitende Staat mogen worden belast in de Staat waar deze onroerende goederen gelegen zijn.
2. Voordelen verkregen uit de vervreemding van roerende zaken die deel uitmaken van het bedrijfsvermogen van een vaste inrichting die een onderneming van een verdragsluitende Staat heeft in de andere verdragsluitende Staat, of van roerende zaken die behoren tot een vast middelpunt dat een inwoner van een verdragsluitende Staat in de andere verdragsluitende Staat tot zijn beschikking heeft voor het verrichten van zelfstandige arbeid, daaronder begrepen voordelen verkregen uit de vervreemding van de vaste inrichting (alleen of met de gehele onderneming) of van het vaste middelpunt, mogen in die andere Staat worden belast.
3. Voordelen verkregen door een onderneming van een verdragsluitende Staat uit de vervreemding van schepen of luchtvaartuigen die in internationaal verkeer worden geëxploiteerd of van roerende zaken die worden gebruikt bij de exploitatie van deze schepen en luchtvaartuigen, zijn slechts belastbaar in die Staat.
4. Voordelen verkregen uit de vervreemding van alle andere zaken dan die welke zijn bedoeld in de voorgaande leden zijn slechts belastbaar in de verdragsluitende Staat waarvan de vervreemder inwoner is.

Artikel 14**Zelfstandige arbeid**

1. Voordelen verkregen door een inwoner van een verdragsluitende Staat in de uitoefening van een vrij beroep of ter zake van andere werkzaamheden van zelfstandige aard zijn slechts in die Staat belastbaar, behalve indien hij in de andere verdragsluitende Staat voor het verrichten van zijn werkzaamheden geregeld over een vast middelpunt beschikt of indien hij in de andere verdragsluitende Staat verblijft gedurende een tijdvak of tijdvakken die in een tijdvak van twaalf maanden een totaal van 91 dagen of meer belopen. Indien hij beschikt over zulk een vast middelpunt of verblijft in de andere Staat gedurende het voormelde tijdvak of de voormelde tijdvakken, mogen de voordelen worden belast in de andere Staat maar slechts in zoverre

zij aan dat vast middelpunt kunne worden toegerekend of in de andere Staat zijn verkregen gedurende voormelde tijdvak of voormelde tijdvakken.

2. De uitdrukking "vrij beroep" omvat in het bijzonder zelfstandige werkzaamheden op het gebied van wetenschap, letterkunde, kunst, opvoeding of onderwijs, alsmede de zelfstandige werkzaamheden van artsen, advocaten, technici, tandartsen en accountants.

Artikel 15

Niet-zelfstandige arbeid

1. Onder voorbehoud van de bepalingen van de artikelen 16, 17, 19 en 20 zijn salarissen, lonen en andere soortgelijke beloningen verkregen door een inwoner van een verdragsluitende Staat ter zake van een dienstbetrekking slechts in die Staat belastbaar, tenzij de dienstbetrekking in de andere verdragsluitende Staat wordt uitgeoefend. Indien de dienstbetrekking aldaar wordt uitgeoefend, mag de ter zake daarvan verkregen beloning in die andere Staat worden belast.
2. Niettegenstaande de bepalingen van het eerste lid is de beloning verkregen door een inwoner van een verdragsluitende Staat ter zake van een in de andere verdragsluitende Staat uitgeoefende dienstbetrekking slechts in de eerstbedoelde Staat belastbaar indien:
 - a) de genietor in de andere Staat verblijft gedurende een tijdvak of tijdvakken die in een tijdvak van twaalf maanden een totaal van 183 dagen niet te boven gaan; en
 - b) de beloning wordt betaald door of namens een werkgever die geen inwoner is van de andere Staat, en
 - c) de beloning niet ten laste komt van een vaste inrichting die, of van een vast middelpunt dat de werkgever in de andere Staat heeft.
3. Niettegenstaande de voorgaande bepalingen van dit artikel is de beloning verkregen ter zake van een dienstbetrekking uitgeoefend aan boord van een schip of luchtvaartuig dat in internationaal verkeer wordt geëxploiteerd door een onderneming van een verdragsluitende Staat slechts in die Staat belastbaar.

Artikel 16**Bestuurders- en commissarissenbeloningen**

1. Bestuurders- en commissarissenbeloningen en andere beloningen verkregen door een inwoner van een verdragsluitende Staat in zijn hoedanigheid van lid van de raad van beheer of een ander soortgelijk orgaan van een lichaam dat inwoner is van de andere verdragsluitende Staat, worden belast in die andere Staat.
2. De beloningen welke door een persoon op wie het eerste lid van toepassing is, worden verkregen van een lichaam ter zake van de uitoefening van dagelijkse functies van leidinggevende of technische aard worden belast overeenkomstig de bepalingen van artikel 15.

Artikel 17**Artiesten en sportbeoefenaars**

1. Niettegenstaande de bepalingen van de artikelen 15 en 16, mogen voordelen of inkomsten, verkregen door een inwoner van een verdragsluitende Staat als artiest, zoals een toneelspeler, film-, radio- of televisie-artiest of een musicus, alsmede als sportbeoefenaar, uit zijn persoonlijke werkzaamheden als zodanig die worden verricht in de andere verdragsluitende Staat, worden belast in de Staat waar de werkzaamheden van de artiest of sportbeoefenaar worden verricht.
2. Indien voordelen of inkomsten ter zake van persoonlijke werkzaamheden die door een artiest of een sportbeoefenaar in die hoedanigheid worden verricht, niet aan de artiest of sportbeoefenaar zelf toekomen, maar aan een andere persoon, mogen die voordelen of inkomsten, niettegenstaande de bepalingen van de artikelen 7, 14 en 15, worden belast in de verdragsluitende Staat waar de werkzaamheden van de artiest of de sportbeoefenaar worden verricht.
3. Niettegenstaande de bepalingen van het eerste en tweede lid, zijn voordelen of inkomsten verkregen uit de werkzaamheden bedoeld in het eerste lid, welke worden verricht krachtens een culturele overeenkomst of afspraak tussen de verdragsluitende Staten vrijgesteld van belasting in de verdragsluitende Staat waarin de werkzaamheden worden verricht indien het bezoek aan deze Staat volledig of hoofdzakelijk wordt gesubsidieerd uit fondsen van een verdragsluitende Staat of van beide verdragsluitende Staten, een plaatselijk publiekrechtelijk lichaam of een openbaar instituut daarvan.

Artikel 18

Pensioenen en Annuïteiten

1. Onder voorbehoud van de bepalingen van het tweede lid van artikel 13 zijn pensioenen en andere soortgelijke beloningen betaald aan een inwoner van een verdragsluitende Staat uit een bron in de andere verdragsluitende Staat ter zake van een vroegere dienstketrekking of diensten in de andere verdragsluitende Staat en annuïteiten betaald aan een inwoner uit een dergelijke bron slechts belastbaar in de andere Staat.
2. De uitdrukking "annuïteit" betekent een bepaald bedrag dat periodiek betaalbaar is op vaste tijdstippen gedurende het leven of gedurende een gespecificeerde of achterhaalbare periode uit hoofde van een verplichting de betalingen te verrichten ter zake van een adequate en volledige tegenprestatie in geld of geldswaarde.

Artikel 19

Overheidsfuncties

1. a) Beloningen, niet zijnde pensioenen, betaald door een verdragsluitende Staat, of een politieke onderafdeling of plaatselijk publiekrechtelijk lichaam daarvan aan een natuurlijke persoon ter zake van diensten bewezen aan die Staat of de onderafdeling of het lichaam, zijn slechts belastbaar in die Staat.
 - b) Deze beloningen zijn echter slechts in de andere verdragsluitende Staat belastbaar, indien de diensten in die andere Staat worden bewezen en de natuurlijke persoon inwoner is van die Staat, die:
 - (i) staatsburger is van die Staat; of
 - (ii) niet uitsluitend voor het verrichten van de diensten inwoner van die Staat werd.
2. a) Pensioenen, betaald door, of uit fondsen in het leven geroepen door een verdragsluitende Staat of een politieke onderafdeling of een plaatselijk publiekrechtelijk lichaam daarvan aan een natuurlijke persoon ter zake van diensten bewezen aan die Staat of de onderafdeling of het lichaam, zijn slechts belastbaar in die Staat.
 - b) Deze pensioenen zijn echter slechts in de andere verdragsluitende Staat belastbaar, indien de natuurlijke persoon inwoner en staatsburger is van die Staat.

3. De bepalingen van de artikelen 15, 16 en 18 zijn van toepassing op beloningen en personen ter zake van diensten bewezen in het kader van een op winst gericht bedrijf uitgeoefend door een verdragsluitende Staat of een politieke onderafdeling of plaatselijk publiekrechtelijk lichaam daarvan.

Artikel 20

Docenten en wetenschappelijke onderzoekers

Iedere natuurlijke persoon die onmiddellijk voor zijn bezoek aan een verdragsluitende Staat inwoner is van de andere verdragsluitende Staat en die op uitnodiging van de Regering van de eerstbedoelde verdragsluitende Staat of van een universiteit, hogeschool, museum of andere culturele instelling in die eerstbedoelde verdragsluitende Staat of uit hoofde van een officieel cultureel uitwisselingsprogramma, verblijft in die verdragsluitende Staat gedurende een tijdvak van ten hoogste twee opeenvolgende jaren, uitsluitend met de bedoeling onderwijs te geven of colleges te verzorgen of wetenschappelijk onderzoek te verrichten aan zodanige instelling, is vrijgesteld van belastingen in die verdragsluitende Staat ter zake van zijn vergoeding voor deze activiteit, mits de betaling van zodanige vergoeding geschiedt uit fondsen buiten deze verdragsluitende Staat.

Artikel 21

Studenten en personen in opleiding

1. Betalingen die een student of een voor een beroep of bedrijf in opleiding zijnde persoon die inwoner is of onmiddellijk voor zijn bezoek aan een verdragsluitende Staat, inwoner was van de andere verdragsluitende Staat en die uitsluitend voor zijn studie of opleiding in de eerstbedoelde verdragsluitende Staat verblijft, ontvangt ten behoeve van zijn onderhoud, studie of opleiding, zijn in die verdragsluitende Staat niet belastbaar, mits deze betalingen afkomstig zijn uit fondsen buiten de verdragsluitende Staat.
2. Ten aanzien van subsidies, beurzen en vergoeding voor arbeid niet vallende onder het eerste lid, zal een student of een voor een beroep of bedrijf in opleiding zijnde persoon beschreven in het eerste lid, bovendien, tijdens de studie of opleiding, aanspraak maken op dezelfde vrijstelling, ontheffing of vermindering ter zake van belastingen als die welke beschikbaar is voor inwoners van de verdragsluitende Staat waarin hij op bezoek is.

Artikel 22**Overige inkomsten**

1. Bestanddelen van het inkomen van een inwoner van een verdragsluitende Staat, van waaruit ook afkomstig, die niet in de voorgaande artikelen van deze Overeenkomst zijn behandeld, anders dan inkomsten in de vorm van loterijen of prijzen, zijn slechts in die Staat belastbaar.
2. De bepalingen van het eerste lid zijn niet van toepassing op inkomsten, niet zijnde inkomsten uit onroerende goederen zoals omschreven in het tweede lid van artikel 6 indien de genietster van die inkomsten, die inwoner is van een verdragsluitende Staat, in de andere verdragsluitende Staat een bedrijf uitoefent door middel van een aldaar gevestigde vaste inrichting, of in die andere Staat zelfstandige arbeid verricht vanuit een aldaar gevestigd vast middelpunt, en het recht of de zaak terzake waarvan de inkomsten worden betaald, tot het bedrijfsvermogen van die vaste inrichting of tot het beroepsvermogen van dat vaste middelpunt behoort. In dat geval zijn, naar gelang van het geval, de bepalingen van artikel 7 of artikel 14 van toepassing.

Artikel 23**Methode ter vermindering van dubbele belasting**

1. Indien een inwoner van een verdragsluitende Staat inkomen uit de andere verdragsluitende Staat verkrijgt, mag het bedrag van de over dat inkomen overeenkomstig de bepalingen van deze Overeenkomst in die andere verdragsluitende Staat verschuldigde belasting, worden verrekend met de belasting geheven in de eerstbedoelde verdragsluitende Staat die over inwoner wordt opgelegd. Het bedrag van de verrekening overschrijdt echter niet het bedrag van de belasting in de eerstbedoelde verdragsluitende Staat over dat inkomen, berekend overeenkomstig de belastingwetten van deze Staat.
2. Waar, in overeenstemming met enige bepaling van deze Overeenkomst, inkomen van een inwoner van een verdragsluitende Staat vrijgesteld is van belastingen in die Staat, mag die Staat bij de berekening van de hoogte van de belastingen over het overige inkomen van die inwoner, niettemin het vrijgesteld inkomen in overweging nemen.

Artikel 24

Non-discriminatie

1. Staatsburgers van een verdragsluitende Staat worden in de andere verdragsluitende Staat niet aan enige belastingheffing of daarmee verband houdende verplichting onderworpen, die anders of zwaarder is dan de belastingheffing en daarmee verband houdende verplichtingen, waaraan staatsburgers van die andere Staat onder dezelfde omstandigheden zijn of kunnen worden onderworpen.
2. Natuurlijke personen die inwoner zijn van een van de verdragsluitende Staten zullen in de andere Staat bij de belastingheffing aanspraak maken op dezelfde persoonlijke aftrekken, tegemoetkomingen en verminderingen uit hoofde van de samenstelling van het gezin of gezinslasten, die de laatstbedoelde Staat zijn eigen inwoners verleent.
3. De belastingheffing van een vaste inrichting die een onderneming van een verdragsluitende Staat in de andere verdragsluitende Staat heeft, is in die andere Staat niet ongunstiger dan de belastingheffing van ondernemingen van die andere Staat die dezelfde werkzaamheden uitoefenen. Deze bepaling mag niet aldus worden uitgelegd, dat zij een verdragsluitende Staat verplicht aan inwoners van de andere verdragsluitende Staat bij de belastingheffing de persoonlijke aftrekken, tegemoetkomingen en verminderingen uit hoofde van de samenstelling van het gezin of gezinslasten te verlenen, die eerstbedoelde Staat aan zijn eigen inwoners verleent.
4. Ondernemingen van een verdragsluitende Staat, waarvan het kapitaal geheel of ten dele, onmiddellijk of middellijk, in het bezit is van of wordt beheerd door één of meer inwoners van de andere verdragsluitende Staat, worden in de eerstbedoelde Staat niet onderworpen aan enige belastingheffing of daarmee verband houdende verplichting, die anders of zwaarder is dan de belastingheffing of daarmee verband houdende verplichtingen waaraan andere, soortgelijke ondernemingen van de eerstbedoelde Staat zijn of kunnen worden onderworpen.
5. Behalve indien de bepalingen van het eerste lid van artikel 3, het zevende lid van artikel 11, of het tiende lid van artikel 12 van toepassing zijn, zijn interest, royalty's en andere uitgaven, betaald door een onderneming van een verdragsluitende Staat aan een inwoner van de andere verdragsluitende Staat, bij de vaststelling van de belastbare winst van die onderneming onder dezelfde voorwaarden aftrekbaar als wanneer zij betaald waren aan een inwoner van de eerstbedoelde Staat.

6. In dit artikel betekent de uitdrukking "belastingheffing" de belastingen waarop de Overeenkomst van toepassing is.

Artikel 25

Regeling voor onderling overleg

1. Indien een persoon van oordeel is dat de maatregelen van één van de verdragsluitende Staten of van beide verdragsluitende Staten voor hem leiden of zullen leiden tot een belastingheffing die niet in overeenstemming is met de bepalingen van deze Overeenkomst, kan hij, ongeacht de rechtsmiddelen waarin de nationale wetgeving van die Staten voorziet, zijn geval voorleggen aan de bevoegde autoriteit van die verdragsluitende Staat waarvan hij inwoner is, of, indien zijn geval valt onder het eerste lid van artikel 24, aan die van de verdragsluitende Staat waarvan hij staatsburger is. Het geval moet worden voorgelegd binnen twee jaren nadat de maatregel die leidt tot een belastingheffing die niet in overeenstemming is met de bepalingen van de Overeenkomst, voor het eerst te zijner kennis is gebracht.
2. De bevoegde autoriteit tracht, indien het bezwaar haar gegrond voorkomt en indien zij niet zelf in staat is tot een bevredigende oplossing te komen, de aangelegenheid in onderlinge overeenstemming met de bevoegde autoriteit van de andere verdragsluitende Staat te regelen ten einde een belastingheffing die niet in overeenstemming is met deze Overeenkomst te vermijden.
3. De bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende Staten trachten moeilijkheden of twijfelpunten die mochten rijzen met betrekking tot de uitlegging of de toepassing van de Overeenkomst in onderlinge overeenstemming op te lossen. Zij kunnen ook met elkaar overleg plegen ten einde dubbele belasting ongedaan te maken in gevallen waarvoor in de Overeenkomst geen voorziening is getroffen.
4. De bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende Staten kunnen zich rechtstreeks met elkaar in verbinding stellen ten einde een overeenstemming als bedoeld in de voorgaande leden te bereiken. De bevoegde autoriteiten ontwikkelen door middel van overleg gepaste bilaterale procedures, voorwaarden, methoden en technieken voor de tenuitvoerlegging van de regeling voor onderling overleg als voorzien in dit artikel.

Artikel 26

Uitwisseling van inlichtingen

1. De bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende Staten wisselen zodanige inlichtingen uit als nodig zijn om uitvoering te geven aan de bepalingen van deze overeenkomst of de nationale wetgeving van de verdragsluitende Staten betreffende de belastingen die vallen onder deze overeenkomst, voor zoverre de belastingheffing ingevolge deze wetten niet in strijd is met deze overeenkomst, in het bijzonder om fraude of het ontgaan van zodanige belasting te voorkomen. De uitwisseling van inlichtingen wordt niet beperkt door artikel 1. Alle door de verdragsluitende Staten ontvangen inlichtingen worden op dezelfde wijze geheim gehouden als inlichtingen volgens de nationale wetgeving van die Staat zijn verkregen. Indien deze inlichtingen die volgens de nationale wetgeving oorspronkelijk echter als geheim waren beschouwd in de zeggende Staat, zullen ze alleen ter kennis worden gebracht van personen of autoriteiten (daaronder begrepen rechterlijke instanties en administratiefrechtelijke lichamen) die betrokken zijn bij de vaststelling, invordering van, de tenuitvoerlegging of vervolging ter zake van, of de beslissing in beroepszaken betrekking hebbend op de belastingen waarop de overeenkomst van toepassing is. Deze personen of autoriteiten mogen alleen voor deze doeleinden gebruik maken van de inlichtingen, maar zij mogen de inlichtingen ook verstrekken tijdens openbare gerechtelijke procedures of bij gerechtelijke beslissingen.

2. In geen geval worden de bepalingen van het eerste lid aldus uitgelegd dat zij een verdragsluitende Staat de verplichting opleggen:

- a) administratieve maatregelen te nemen die in strijd zijn met de wetgeving of de administratieve praktijk van die of van de andere verdragsluitende Staat;
- b) inlichtingen te verstrekken die niet verkrijgbaar zijn volgens de wetgeving of in de normale gang van zaken in de administratie van die of van de andere verdragsluitende Staat;
- c) inlichtingen te verstrekken die een handels-, bedrijfs-, nijverheids-, of beroepsgeheim of een fabrieks- of handelswetwijze zouden onthullen, van wel inlichtingen waarvan het verstrekken in strijd zou zijn met de openbare orde.

Artikel 27**Diplomatieke en consulaire ambtenaren**

De bepalingen van deze Overeenkomst tasten in geen enkele opzicht de fiscale voorrechten aan, die diplomatieke en consulaire ambtenaren ontleen aan de algemene regels van het volkenrecht of aan de bepalingen van bijzondere Overeenkomsten.

Artikel 28**Assistentie bij de inning**

1. Elke verdragsluitende Staat tracht namens de andere verdragsluitende Staat de belastingen die door de laatstbedoelde verdragsluitende Staat zijn geheven te innen als zal garanderen dat een vrijstelling of vermindering op het belastingtarief toegekend krachtens deze Overeenkomst door deze verdragsluitende Staat niet wordt genoten door personen die geen aanspraak maken op zodanige voordelen. De bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende Staten kunnen samen overleggen over de toepassing van dit artikel.
2. In geen geval wordt dit artikel aldus uitgelegd dat het een verdragsluitende Staat de verplichting oplegt administratieve maatregelen te nemen die in strijd zijn met de regelingen en praktijken van de verdragsluitende Staten of die in strijd zouden zijn met de soevereiniteit, veiligheid of het openbaar beleid van de eerstbedoelde verdragsluitende Staat.

Artikel 29**Inwerkingtreding**

1. Deze Overeenkomst treedt in werking op de laatste der beide data waarop de onderscheiden Regeringen elkaar schriftelijk hebben medegedeeld dat aan de in hun onderscheiden Staten vereiste constitutionele formaliteiten is voldaan.
2. Deze Overeenkomst vindt toepassing:
 - a) met betrekking tot bronbelasting geheven over inkomen verkregen op of na 1 januari van het jaar volgend op dat waarin de Overeenkomst in werking is getreden;
 - b) met betrekking tot overige belastingen over het inkomen, voor belastingjaren die aanvangen op of na 1 januari van het jaar volgend op dat waarin de Overeenkomst in werking is getreden.

Artikel 30

Beëindiging

Deze Overeenkomst blijft van kracht totdat zij wordt beëindigd door één van de verdragsluitende Staten. Elke verdragsluitende Staat mag deze Overeenkomst beëindigen doot, langs diplomatieke weg, een schriftelijke kennisgeving van beëindiging te doen op of voor de dertigste juni van een kalenderjaar dat volgt op de periode van vijf jaar na het jaar waarin de Overeenkomst in werking is getreden.

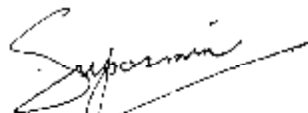
In dat geval houdt de Overeenkomst op van toepassing te zijn:

- a) met betrekking tot bronbelasting geheven over inkomen verkregen op of na 1 januari van het jaar volgend op dat waarin de kennisgeving van beëindiging is gedaan;
- b) met betrekking tot overige belastingen over het inkomen, voor belastingjaren die aanvangen op of na 1 januari van het jaar volgend op dat waarin de kennisgeving van beëindiging is gedaan.

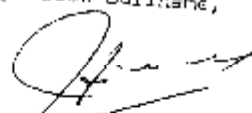
TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe behoorlijk gemachtigd, deze Overeenkomst hebben getekend.

GEDAAN te Paramaribo de 14^e oktober 2003, in tweevoud in de Indonesische, de Nederlandse en de Engelse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek. In het geval de Indonesische en de Nederlandse tekst verschillend kunnen worden uitgelegd is de Engelse tekst beslissend.

Voor de Regering van de
Republiek Indonesië,

SUPARMIN SUNJOYO
Ambassadeur

Voor de Regering van de
Republiek Suriname,

HUMPHREY S. HILDENBERG
Minister van Financiën